

Avorte Glu

Nr. 3   1925

„Kristuse ja koguduse eest“

E. Usklikkude Noorte (Uskudewaheline) C. E. Liit.

Juhataja: K. L. Marley — Tallinn, Kotsebue tn. 6—2
Kirjatoimetaja: J. Peipmann—Tallinn, Allika tn. 5—6
Laekahoidja: A. Pitkjaan — Tallinn, Loode tn. 12—9
„Noorte Elu“ — toimet. aadr.: Tallinn, Iisraeli tn. 12—6
„ „ — talituse „ „ Luise tn. 11
„ „ — kirjad „ „ Postkastnr. 284.

„Noorte Elu“

maksab aastas:

liht paberil postiga . 130 mk., postita , 120 mk.
heal „ „ 200 „ „ 190 „
Wälismaale liht paberil 180 „ heal paberil 250 „

Kaane pilt.

Pildil olew ilus arabiastiilne ehitus on Kairo lähedal olew sheiki (pealiku) haud. Ilusas palmide salus wulisewa oja kaldal seisab ta tunnistajana, et siin puhkab mees, kelle käsutada ja walitseda oli hulk alamaid. Nähes hauasammast tõuseb küsimus, kes ja mis asjaolud püstitasid selle mälestusmärgi. Kas on teinud seda armastus wõi kohusetunne wõi mõni muu?

Kes wastaks sellele küsimusele?

Iga üksik maisest elust läbi minnes ehitab omale mälestusmärgi, meeldiwa wõi mitte meeldiwa. Nooruses pannakse alus sellele — wanaduses wõib juba teda näha.

Pärast surma jääb ta teistele waadelda. Jah — mälestusmärk elust.

Missugune on sinu mälestusmärk? Ja kelle juhtnööride järele ehitatakse teda praegu?

R. W.

Halastaja Samaaria mees.

Luuka 10: 33—34.

Kristus, see halastaja Samaaria mees, liigub weel nüüdki maailma kannatusteedel. Kogu inimkond on hingeliselt haige ja kannatab raskete patuhaawade käes. Aga Issanda halastus on piirita. Jeesus ei lähe waesest haawatud mehest mööda, waid astub ligi, tahab teda päästa oma kannatuse läbi. Tema were jõgi parandab kõiki, kes terwise järele jantawad. Kes Tema teenistust ja ohwrit wastu wõtawad, wõiwad oma kannatustest wabaks saada.

Noor sõber! Tead sa, et Kristus ka sinu eest kannatas ja suri selleks, et sind päästa sinu kõlbmata elu nuhtlustest ja sinu eksituste pärast sulle andeksandmist saata. Sinu süüd ja kannatust oma peale wõttes awaldas Ta sulle oma kaaskannatust. Samaaria mees kummardas hoigawa haawatu poole — Kristus ennast ka wiltsate ja rõhutute poole. Tema seob nende haawad, kes tõesti end surmawalt haawatud tunnewad, ja terwise järele igatsewad. Issand wõib ainult neid üles aidata, kes enam ise ei jõua üles tõusta. Wõib olla on ka sinul kannatus, oled mõne haawade käes maas, nõrk ja jõuetu, siis lange

Tema ette, ja anna oma hoigamisega teada, et sa kergitust soowid, ütle, et sul raske on! Tead sa, et kannatus Kristusega ei ole raske. — Teekäija Jeeriku teel leidis oma haawade juures omale troostija. Ka meie esiwanemad Eedeni aias pärast patulangemist leidsid kurbuse pinnal troostimist. Neile töötati päästja. Töötuste najal elas Iisraeli rahwas mitmekümne aasta pikkused kannatused üle. Kannatuste läbi kinkis Jumal Hiibile troosti. Issand on kõige targem. Juba sinu kannatusse on Tema troostimise seemet külwanud. Kui kewadel puude pungad lahti kärisewad, siis teadke, et see on uus elu, mis kannatuste läbi ilmale sünnib. Kui kannatuse pilwed lahkuvad, siis hiilgab uue elu päike rõomustawalt. Issand tahab meid ka uude ellu wiia, seepärast läheneb Ta armastusega kannatusteedel meie juurde, tahes meie haawu siduda. Ärgu ükski Teda enesest eemale tõugaku. Usalda Teda, Ta aitab sind. Oma Püha Waimuga wõiab Ta sinu haawu kui õli ja wiinaga. Ta parandab ja kinnitab sind igaweseks ajaks.

Tõlkinud J. P.

SISU: „Mu amet ei luba mind ümber pöörda!“ E. Modersohni j. I. Sarow lk. 43. Meie Issanda Jeesuse Kristuse ülestõusmise tähendus tegelikus elus. H. Kokamägi. lk. 44. Eluteel (luuletus) P. S. lk. 45. Jumala wõidmise õli. Saksa keelest J. Sarow. lk. 45. 2. Moosese raamatu ülewaade. Sgroggie j. G. T. lk. 47. „Christian Endeavour.“ (C. E.) liikumine. G. T. lk. 49. Wend Augustini ülesanne. Saksa keelest. A. S. lk. 51. Kolgata (luuletus) H. Weinberg. lk. 54. Assiisi Franz. H. v. Rederni j. Sarow. järg. lk. 54. Juubal. H. v. Rederni j. O. W. järg. lk. 55. Mõndasugust lk. 57. Kodumaa teateid lk. 57. Wälismaa teateid lk. 58. C. E-laste piiblitugemise teema-raamat lk. 59. Kuulutusi lk. 60. Kaanepilt: Sheiki haud Kairo lähedal. Fr. Smissen'i üleswõtte järele. Pildid tekstis: Kristuse esitamine rahwale. A. Siser lk. 47. Dr. F. E. Clark lk. 49. Teel Kolgatale. lk. 53.

Moorte Elu

Gesti Uskliffude Moorte C. E. Liidu häälekandja

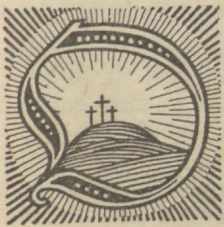
Nr. 3

Viies aastakäik

1925

„Mu amet ei luba mind ümber pöörda!“

E. Moderfohni järele J. Sarow.

„Näi tõi nõi? Oled ja juba katsunud ja ära näinud, et amet ei luba sind ümber pöörda? Ei seda pole ja mitte teinud. Sa arwad ainult nõnda. Et sinu ümber kedagi ei leidu, kes on ümber pöörnud, mõtled ja: „Mu amet ei luba seda!“ Aga sa otsustad mõõriti. Loobu sellest: see on ebaõige otsus. Ma ütlen sulle: „Igas ametis ja elukuttes leidub inimesi, kes tõsiselt ja ustawalt Dnniste-gija järel käiwad, ja — nende amet lubab seda küll.“

Muidugi on olemas mõned elukutsed, milles see rassem näib olevat kui teistes, aga raskesti toob Jeesuse järelkäimine igas ametis enefega kaasa.

Wõtame näit. wabrikutöölised. Muidugi naeru ja pilget saawad nad palju kannatada kaastöölise poolt. Rõõrsugu kelmustest ei ole puudu. Aga siiski võib wabrikutöölise ümberpöörnud kristlane olla. Seda tõendawad paljud tunnistused.

Ma tunnen üht wabrikut, kus usklikud töölised iga lõuna iheksis piiblitundi peawad. Seal tõmbab igaüks taskust välja uue testamendi, mis hoolsa pruukimise jälgi kannab, ja õpiwad seltsis Jumala sõna. Nad woiwad seda küll.

Kui ma tööjuhatajailt ja inseneridelt järele olen küsinud, kuidas nad uskliffude töölisestega rahul olewat, siis otsustawad nad harilikult: „Reed on kõige paremad inimesed, kained ja ustawad isikud! Nii võib wabrikutöölisena väga hästi Jssanda järel käia.

Aga kas käsitöölise ehk muidu tööstust ajaw isik võib ümber pöörda? Kas töötellijad ära ei kohku, weldakse: meister on ümber pöörnud?

Ei hoopis wastupidi sünnib. Töötellijad märkawad pea, et usklik tisser usalduswäärilisem on kui tema mõisteleja. Nemad ei mõtle sugugi tema juurest ära minna.

Et iga amet lubab tõsiselt Jssandat teenida, seda tõendawad mitmed ühingud, mis tänapäew on olemas. On olemas uskliffude juukfeldikajate ühing ja kristlik kelnerite ühing, uskliffude pagarite konverents ja uskliffude kaupmeeste ja wabrikantide liit. On ka olemas uskliffude raudtee- ja postiametnikkude ühendus. Mõlemil on ka oma häälekandja. Üht kutsutakse „Tee ja eesmärk,“ teist: „Kristlik post.“ Mainitud ühingute liikmete arv kasvab päew-päewalt suuremaks. Siis leidub veel kristlikkude tehnikute ühing, kes ka lehte wätja annab nimega: „Wundament.“ Riisamuti on usklikud lihunikud, taluperemehed, politseinikud j. m. ühinenud. *) Lühidalt, ei leidu mingit ametit ega elukutset, millel uskliffe esitajaid ei oleks.

Ka akadeemilistes ringkondades hakatakse Jssandale arwama. Kõndlate uskliffude arv üliõpilaste seas kasvab alataja. Kui ma sellest kuulen ja loen, tuleb mul alati kurb mõte: Oh oleks minu ajal ka juba sarnased piiblingkonnad olnud, mis sugufused tänapäew on olemas! Oh kui mulle juba siis keegi teed Jeesuse juurde oleks juhatanud!

Aga tänapäew ei leidu wist küll Saksamaal üht ülikooli, kus mõned usklikud üliõpilased ei wiibiks. Kes oleks seda aastate ja aastakümnete eest wõimalikuks pidanud? Öppida ja juua, need olid peaaegu kaks ühtekuuluvat mõistet. Aga nüüd leidub üliõpilasi, kes paluwad. Milline pööre Jumala korralduse läbi!

*) Reed teated käiwad Saksamaa kohta. Toimetus.

Ja niisama, nagu usklike üliõpilasi leidub, nii leidub ka ümberpööratud juriste, kooliõpetajaid, arste, ohvitseri, walitsusametnikke.

Mind on kutsunud kord keegi pürjemeister oma linna ewangeeliumi kuulutuse koozolekut pidama. Kirikuõpetaja ei olnud wäga selle poolt. Aga pürjemeister astus mõddukalt ja kindlasti edasi — seal andis õpetaja järele.

Ja ma tunnen arste, kes mitte ilma palweta omi haigeid ei rawitse, kes ei ole üksi ihu, waid ka hinge arstid. Milliseks õnnistuseks on usklik arst! Peaks meie maal palju neid leiduma!

Et arst usklik kristlane wõib olla, on täiesti wäljaspool kahtlust.

Siinjuures wõiks welda: arstina läheb see weel kergemini, sest arstid on erainimesed. Aga läheb see ka sõjawäes? Kas wõib ka ohwitser Issanda järel käia?

Julgesti, sest tänapäew leidub terve arv ohwitseri, kes põhjalikult on ümber pööratud. Ma ise tunnen paljusid neist. Ma olin kord kusaqil palwekoozolekul, kus kolm ohwitseri uniwormis põlwili seisid ja palwes oma südant Issanda ette wälja puistafid. Seal hõiskas mu süda sees.

Leidub ka weel kõrgemast seisusest sõjawäelasi, kes on uskikud, ja nende — „amet lubab“ jeda küll.

Leidub erilisi ohwitseride konverentse, kuhu uskikud ohwitserid kokku tulewad. Waremalt leidus ainult üks, kuhu kõik läksid. Nüüd on aga osawõtjate arv niiwõrd kaswanud, et nüüd mitu konverentssi ära peetakse. Kas see ei ole auuline? Jah igas ametis ja elukutjes on Issandal omatseid. Igalpool, suurtugu ja madala, rikka ja waele, haritud ja harimata rahwa seas on Jeesusel oma jüngrid. Miks ei peaks sul siis mitte wõimalik olema Issanda järel käia? Kui ja ai-

mult tahad, siis sa ka wõid. Kus tahtmine on, seal on ka tee.

Oled ja tööliste naine wõi „armuline proua“ — igas kutses on wõimalik jumalalapsena elada.

Ma olen ainult wähesed juhtumised läbi elanud, kus ümberpöörmise järele wana elukutje juurde ei wõidud jääda. Ma tunnen kaht pidutantsijannat, kes ümber pöörfid. Nad jäid esmalt oma elukutje juurde, et seega oma elatanud emale ülespidamist muretseada. Aga warsti selgus neile: meie peame oma ameti üle andma. Jumal ei ole neid häppi jätnud — Ta on neile teise elukutje juhatanud.

Ma kõnelesin kellegi endise trahteripidajaga, kes oli ümber pööratud. Talle oli südamesse tulnud, et ta ei wõi trahteripidaja ja üh-lasi Jeesuse järelkäija olla. Ta andis trahteri üle — tänapäew on ta linnamisjonär ja wäga õnnelik mees. Aga need on erandid. Reeglina matkab, et igas ametis Issandat wõib teenida.

Erilise tähtsusega on mulle alati sõna Wiil. 4: 22 olnud. Seal kirjutab Paulus: „Kõik pühad läkitawad teile terwist, aga kõige enamasti need, kes keisri pereest on.“ Mii leidus ka keisri palees ehk tema õukonnas Jeesuse tunnistajaid. Ja misugune keiser walitses tol ajal? See oli Nero, werejanuline, kole inimene, kes oma emagi lastis ära surmata ja kristlasi weriselt taga kiusas. Ja tema õukonnas leidus „pühafid.“

Ja kui neil see wõimalik oli, siis on see siin ametit juba ammugi. Katsu ainult! Küll sa näed, et see läheb küll! Waata tõsiselt asja peale! Ära lase end ebadigemaate läbi ümberpöörmisest tagasi hoida. Kurat ütleb igähele: su amet ei luba jeda! Ära usu teda! Ole Jeesusele sõnakulelik, kui ta ütleb: „Anna, mu poeg, oma süda mulle ja su meel hoidku minu wiisfid!“

Ea näed: — „su amet lubab küll!“

Meie Issanda Jeesuse Kristuse ülestõusmise tähendus tegelikus elus.

... „näitas — ennaft teisel näol.“

Mark. 16: 12.

On olemas ainus sõber, kes sind täiesti mõistab, see on Jeesus Kristus. Ei ole niisugust inimest maa peal, sellest Jeesus aru ei saaks. Ei ole niisugust sündmust meie elus, milles meie kallid sõber ei tahaks kaasa elada. Ta tunneb iga sündmust meie elus ja tahaks kõige paremaks nõuandjaks olla nii suurtes kui wäikestes küsimustes. Ma mõtlen, et Issand Jeesus tunneks rõõmu, kui riigimehed Temalt nõu küsitfid raskes rahwajuhtimise töös, aga niisama heameelega käiks Tema kaasas põllumehega tema wäljadel ja istuks käsitöölisega töölaia ääres. Jsegi lastele tahaks Tema kõige parem nõuandja ja sõber olla raskete kooliülesannete walmistamisel ja küpswale noorusele kõige truimaks seltsiliseks saada elu keerdküsimuste harutusel: lühidalt — Jeesuses Kristuses on inimkond leidnud sõbra, kelle wäärilist teist ei ole.

Tõuseb küsimus: Kuidas 33 aastat maa peal elanud ajalooline Jeesus Maatsaretist niisuguse ääretu tähtsuse inimkonnas on omandanud. Ma unjan, et me ei effi, kui ütleme: Selleks sai Issand Jeesus oma ülestõusmise läbi!

See Jeesus, kes oli oma maije elu päewil seotud aja- ja paiga-ahelatega, sai oma ülestõusmises neist tafistustest lahti ja wõis selleks saada, millena meie Teda nüüd tunneme. Waata, kuidas Ta Emmause jüngrite juurde tuleb „teisel näol.“ Mida see tähendab? See tähendab jeda, et nüüdsest peale on Issand omatsetega „teisel näol“ tegemises kui enne lihapäewil, aga kõigest sellest hoolimata on Tema sama Issand kui ennegi.

Niisugune „teisel näol“ tulemine inimeste juurde on mõddapääsmatu tarwis elus.

Iga rahwas elab oma isefugustes oludes, aga kõik wõiwad nad Issandat Jeesust wastu wõtta ja Issand tuleb iga rahwa juurde nii, nagu nemad Temaft aru saawad. Eskimol, kes elab lumi- ja jääonnides, on oma isefugune mõtteilm, kui Euroopa ehk Ameerika haritud ilma kodanikul, aga Jeesus tuleb ühesuguse armastusega kõikide juurde. Meie ehk ei wõiks neegrift ja hiinlastest kuidagi tema mõttekäigus aru saada, aga Jeesus mõistab kõiki. Usuteaduse professor Euroopa ülikoolides ja waene pöösasneeger Afrika metsamaadel on äärmised wastandid meie meeleft, aga nende ühine sõber wõib olla Jeesus Kristus. Me saame aru, et see sõna fiin „näitas ennaft teisel näol“

on sügawa tähendusena ja selle warju on väga kallid mõtted ära peidetud.

Ma peal olles oli Jeesus seotud ajaga. Ta võis ainult ühes kohas korrata olla, aga ülestõusmises kadus see piiratud olek. Seda said esimesed jüngrid läbi elada, et Jssand oma ülestõusmisihuga võis wabalt ilmuda sinna, kuhu tahtis igal ajal. Ka meile on see kallis teada, et sama Jeesus, kelle jalgade ümbert patukoormaga waewatud naine kiini wõttis, nende oma jalgadena weel meie keskkel kõnnib. Ja hinged, kes on koormatud, langevad Tema ette maha, wõtawad Tema jalgadena sinna ja saawad neidsamu troostisõnu Tema suust kuulda, mida patune naine jai: Sinu patud on sulle andeks antud! Aleg, mis meid lahutab sellest filmapiisgust, kus Jeesus wariseri kajas oli, ja sest ajast, kus meie elame, on tuhandeid aastaid pikk, aga Jeesus on sama. Temas ühineb möödunud, käesolew ja tulew aeg!

Ja kui mõtleme oma käesolewa aja peale. Kui imelik on meil teada, et samal ajal kui meie leiame hingamisaseme Jssanda Jeesuse südames, seal on oma walu waigistamas nii lõunas kui põhjas tuhanded, wõib olla miljonid inimlapsed. Seal on kogu mispakk kõigile. Jeesuses Kristususes on aeg ja igawik

ühes paiga keerdküsimusega lahendatud. Tema Jse on wastus kõikidele küsimustele! Temas kristalliseerub kõik see hea, mida aastatuhanded on kokku kannud, ja kõikide maade hingepärlikid säravad Temas kord igawesti.

Selleks kõigeks on meile Jssand Jeesus Kristus oma ülestõusmise läbi saanud.

Meie tunneme Teda igal ajal ja igalpool: tuli Ta meile wastu siis misjugasel näol tahes, Tema jääb samaks Jssandaks ja sõbraks nii rõõmu kui kurwastuspäewil. Ta on kallis hingele, siis kui Ta jõittele tuult ja merd ehk ilmub meile mäe peal äraseletatud olekus, aga ka Kolgatal nõrkenult ristil peal tunneme Teda ära kui seda, kelle läbi on oma olemise saanud. Oli Tema kibuwitsa-kroonis ehk taewa rääkimatus aus, Jeesus Kristus on ja jääb meile ikka hinge kõige kallimaks sõbraks ja päästjaks.

Waadagem oma suure Jssanda peale lootwa südamega, siis ei jää Ta meile tundmatuks millalgi, ka

siis kui Ta wõib olla „teisel näol“ ennaft meile ilmutab. Seegi tund lööb warsti, kus kogu ilm näeb Jssandat Jeesust Kristust „teisel näol“, millena nad Teda millalgi ei uskunud näha saawat. Aga sina, hing, tunnend Teda. Eks?

H. Kofamägi.

Eluteed.

Rõik inimesed ilmas käiwad eluteed —

On wõtnud sibi, käiwad teatud radu;

Ruid ikka alati ei sibile wii need,

Nii sageli waid käiwad etiradu.

Üks õnneft küllastatud käib kui nurme üle

Nii lillerikka, roosidega põimit see —

Üks õnnelaps! Onn awand talle oma süle,

On kewad kinkind talle rõõmurikka tee.

Seal teine kurwalt sammub üle koltund lehte —

Ta'd läbi nutra sügise wiib üht tee . . .

Rõik ümbrus kaotand oma kauri ehte

Ja unistused warisend . . . Rõik kadund peale filmawee.

Nii mõnda elu wiinud pimedasse öösse —

Sing et sibi teadmatult, ei paista walgust teele.

O, millal helkima lööks lootus ahastuse wöösse —

Ja ilmutis tõde, walgustades südame ja meele!

Weel leidub tee, nii kitsas, raske, ohakane —

See ristitee, mis kaswand kibuwitsu täis;

Siin ränduja on siiski õnneline,

Sest seda teed ka Päästja ükstord käis.

Üks läheb läbi lillerikka wöö

Ja teine astub läbi kurwa sügise,

Nii mõnda piirab pime ahastuse öö —

Ma walin ristitee nii werise.

P. G.

Jumala wõidmise õli.

Saksa keelest tõlkinud Joh. Sarow.

Wana seaduse ajal wõiti püha õliga: kuningaid, prohwetid ja preestrid. Püha Waimu kujukatakse wanas seaduses õli all. Püha Waimu antakse ka uue seaduse ajal kolmele klassile uue seaduse põhjal, mis Ta meiega on teinud oma were läbi.

Jumal wõidib kuningaid.

Kui Jumal kedagi kuningaks walis, saatis Ta prohwetit wälja Teda wõidma. Ta saatis Saamueli Taawetit wõidma. (1. Saam. 16.) Seitse Jssai poega toodi tema ette ja ta nägi üht neist ja ütles: „Wist on see Jehoowa ees, keda ta tahab wõida.“ Jumal aga ütles Saamuelitele: „Ära waata mitte ta näo peale ega ta suure pikkuse peale, sest ma olen teda ära

põlanud. Sest see ep ole midagi, mis inimene näeb. Inimene näeb, mis filme ees, aga Jehoowa näeb, mis südames.“ Bärast seda, kui kõik tema eest mööda olid käinud, ütles Saamueli Jssai: „Kas poijid on kõik siin?“ Tema aga ütles: „Noorem on alles ära; ja waata, ta hoiab lambaid.“ Jumal on selle ühe poolt, kes ustawalt lambaid hoidis ja käsib teda wõida. Taawet oli wäike kehakuju poolest, aga ta oli Jumala ärawalitu ja wõidmise õli walati tema peale. Ja Jehoowa waim tuli Taaweti peale seftsamast päewast ja edaspidi.

Meie loeme, et Taawetit kolm korda wõiti: Esimene kord, kui wõidmise õli ta pea peale tuli, ei istunud ta mitte tröönile. Ta läks wälja tagakuju

kannatama. Siis tuli aeg, kus teda enda suguharu üle kuningaks võiti. Teine kord võiti teda õliga terve Jisraeli üle kuningaks. Armsad lugejad, Jumal walab wälja oma wõidmise õli ja teeb meid kuningaks. Meie walitseme maailma, liha ja kurrabi üle. Nad ei walitse meie üle, sest meie oleme wõitjad, tõelikud wõitjad. Meie laulame: „Temale, kes meid on armastanud ja meid pešnud meie pattudest oma meres ja meid kuningaks, preestriteks tõstnud Jumalale ja oma Jsale.“ (Jlm. 1:5—7).

Ta walab wõidmise õli sinu peale ja siis wõid sa ka tagasiuusa alla minna. Sa wõid walitsebada Jumala rahwa üle: Püha Waim wõib sind ülemaatajaks Kristuse karja üle panna. Ja warsti tuleb aeg, kus Kristuse pruuti wõitakse ja see Demaga aujärjele istub ja igawesti walitseb.

Jumal wõidis prohweteid.

Siis wõiti ka prohweiteid õliga. Jumal ütles Eliasale: „Mine ja wõia Eliisa prohwetiks enda asemele.“ Ja Eliisa käis tema järel ja waatas oma meistri peale. Kui ta ei oleks seda teinud, ei oleks ta iial Waimu wõinud saada. Tihti näis, kui oleks Elias teda tahtnud araks teha. Mõnikord näib, nagu tahaks ka Jeesus meid araks teha, nagu ta Naananea naise juures tegi, kes Teda enda tüdruku palus terweks teha. Ta ütles: „Mina olen ainult Jisraeli soo ärakadunud lammaste juurde läkitatud, ja see ei ole hea, et laste leib wõetakse ja koerte ette heidetakse.“ Aga igaford, kui Ta naist araks näis tegewat, sai wiimane madalamaks ja ta usk kaswas. Ja Ta ütles temale: „Oh naine, sinu usk on suur, sulle sündigu, kuidas sa tahad.“ Mehed ja naised, kes kuningriiki lähewad, on küllalt madalad, et koerad olla. See on Jumala Poja ewangeelium.

Eliisa käis wahetpidamata oma isanda järel ja walas wett tema käte peale. Ta nägi teda kõrgesse üles minewat ja tema pikk kuub langes ta peale. Ja ta ei teinud üksi need teod, mis Elias tegi, waid weel suuremaidki. Eelia pikk kuub kujutab Jumala andi, Püha Waimu, kes meie taewasse üleslänud Jsšanda läbi nende peale tuli, kes ustawalt Tema järel olid käinud.

Eliisa tõstis selle kuue üles ja lõi seega Jordani wett ja tegi otse nii, mida ta meister teinud, ja wesi jagunes tahets; ja prohweite lapsed nägid seda ja ütlesid: „Eelia kuub (waim) hingab Eliisa peal.“

Wõidmine prohwetite wiisil kuulutamiseks.

Kui Mooses wiis Jisraeli lapsi wälja ja koorem lahus liig raskena tema peal, ütles Jumal: „Ma tahan jagada waimust, mis su peal on, ja nende 70 rahwa wanema peale panna.“ (4. Moos. 11.) Ja kobe hakkasid nad prohwetite wiisil rääkima ja seda teatati Moosesele õeldes: „Keela neid.“ Mooses aga ütles: „Jumal annaks, et kõik Jehoowa rahwas prohwetiks saaks! Tõesti Jehoowa paneb oma Waimu nende peale!“

Ja prohwet Joel ütles: „Ja pärast seda peab sündima: ma tahan oma Waimu wälja walada kõige liha peale, ja teie pojad ja teie tüdred peawad prohwetite wiisil rääkima.“ Mitre ainult üks mees, waid iga mees, iga naine ja iga laps, kes seda usub, peab

prohweti wiisil rääkima. Jumalale tänu. See wõidmise õli on laste, ümmardajate, sulaste, jah, kõige liha tarwis olemas.

Jumal wõidis preestraid.

Leidub tänapäew kolm klassi, kes õli saawad: kuningad, prohwetid ja preestrid, see tähendab: pühad hinged. Jumal on meid kuningaks ja preestriks teinud. Kõik preestrid olid püha õliga wõitud ja tahtsid püha paika minna. Aga need, kes Püha Waimuga wõitud, tohtisid kõige pühamašse paika minna. Preestrid läksid templisse, mis kättega tehtud; meie läheme templisse, mis ei ole kättega tehtud, kõige pühamašse paika ja Waim ise tuleb meile appi.

Ülempreester kandis 12 suguharu nimesid kirwidesse titituna enda rinnakilbi peal Jumala ees. Mees, naine, kes Püha Waimuga on ristitud, ei wõi kadunud maailma südamel peal kandmisest end eemale hoida. Kui sa Püha Waimu ande, jumaliku wõidmise õli, wastu wõtad, siis saad sa Jumala mõtled ja Jumala südamel, Waim ise tuleb sulle appi ohkamistega, mis ükski ei wõi üles rääkida.

Püha õli.

Aaronile keelati ära telgist wälja minna omi poegi leinama, et Jumala wõidmise õli oli tema peal. Meie loeme, et Jumal ise retsepti selle õli walmistuseks andis. Paremait kallisrohtusid pidid nad wõtma ja püha wõidmise õli tegema, inimese ihu peale ei tohtitud seda walada, waid ainult nende peale, kes pühad ja puhtad on. Jumal keelas neile selle õli järeletegemise ära. Inimesed wõiwad keelteraäkimist järele teha, aga meie peal hingawat Jumala wõidmise õli ei wõi nad mitte järele teha. Inimese ihu peale ei pidanud seda mitte walatama, ega ka sellejarnast tehtama (2. Moos. 30:32).

Paremait kallisrohud tarwitati selle õli walmistamiseks: kallid mirr, kaafia, kaneel ja kalmus. Meie loeme Saalomoni Ülemlaulus, et Jeesuse tulekul wõitakse pruut: koguni ta sõrmed tilguwad sula mirri. Meie loeme Jumala Pojast: „Sa oled õigust armastanud ja ülekohtu wihanud, seepärast on Jumal, sinu Jumal, sind wõidnud suure rõõmu õliga, enam kui sinu seltsimehi“ (Heebr. 1:9). Kõik Tema riided lõhnawad mirrist, aaloešt ja kaafiašt!! Kuidas seda mõista? See tähendab, et Jeesuse riiete küljes waimu wälja ja tegude lõhn on. Ja kui Ta tuleb, laotab Tema pruut samajugust kallist nardilõhna enesest laiali.

See õli on magus tules.

Püha Waimuga ristimine kannatab proowi wälja. See on nimelt wõidmise õli, millega Jeesust wõiti. Üks neist aineist oli kalmus. Mett ei toodud iialgi Jsšandale: see kujutab liha. Pane mett tulde, tekib paha lõhn; pane aga lõhnawat rohtu tulle, laguneb hea lõhn laiali. Ja kui waimuwili areneb, tõuseb magus lõhn üles Jumala poole. Lihast tekib paha lõhn, kui läbikatsumised tulewad, magus waimuwili laotab taewalikkude lõhna enesest laiali, kui tulesse läbi läib.

Ta ütles: „Arta üles, põhjatunul, ja tule, lõunatuul, puhu minu rohuaiašt läbi, et tema kallisrohud haitsu rohkesti wälja annawad! Puhugu tagasiuamiste

ja raskuste külm põhjatuul: ta annab meie elule magusa lõhna, mis enne pole olnud! Kui ja Püha Waimuga oled ristitud, siis võib sind tulega proovida ja sealt tuleb magusat wälja, sest et see seal ainult olemas on.

Õli walati wälja.

Õli oli väga kallis. Kui Maarja alabastririista katti murdis, ütlesid jügrid, et see raiskamine olla. Aga kui ja Püha Waimuga oled ristitud, ei tee ja nõnda, kui teised inimesed. Maarja tuli Jssanda juurde kalli salwiga ja ta ei wõinud seda ära oodata, et tilgawiisi wälja walada, nagu teised inimesed oleksid teinud. Wälismaail on õli pifa kaelaga pudelites, mida tilgawiisi wälja walatakse. Ka see naine ei wõinud

ruttu wälja walada. Ta murdis riista katti ja walas õli wälja, peši Tema jalgu filmapijaratega ja kuiwatas oma juustega. Kui ja selle wõidmise oled saanud, siis ei anna ja tilgawiisi armastust, raha ega teenistust. Sa pejed pijaratega Jeesuse jalgu Hiinamaal ja Judias. Sest Ta ei käi üksi meie maal. Ta käib igal maal ja iga rahwa seas. Ta on kõik waheseinad kaotanud.

Ettevalmistus pulmale.

Õli on ettevalmistus Jssanda tulemisele (Matt. 25: 1—3). Beigmees tuleb. Kesköö hüüd kõlab, pruut valmistub Talle vastu minna. Meie tahaksime kõik walmis olla, kui Ta tuleb. Oh walaks Ta õli iga näljase südamele peale wälja.

Kristuse esitamine rahwale.

A. Sifer.

2. Moosese raamatu ülewaade.

Op. W. Graham Sgroggie järelle G. T.

- 1) Mida tähendab põlew pöhsas?
- 2) Mitu wabandust tõi Mooses Jumalale, et mitte Jisraeli päästma minna ja misjuguistes kirjakohdades?
- 3) Nimetage üks kirjakohht Korintuse raamatust ja üks 1. Peetr., mis näitawad, et paafatall tähendas Kristust?
- 4) Mis oli Jisraeli suurem patt Siinai juures ja misjuguses peatükis jutustatakse sellest?
- 5) Mil kombel tähendab koguduse tell Kristust?
- 6) Misjuguft peate selle raamatu tähtsamaks peatükiks?

2. Moosese raamatu jaotus.

I. Jisrael Egiptuses. Peat. 1: 1—12: 36.

- 1) Egiptuse orjus. 1: 1—12: 22.

2) Moosese sündimine, ettevalmistamine ja kutsumine 2: 1—4: 31.

3) Tema talistusrikas ülesanne ja selle läbiwiimine. 5: 1—12: 36.

II. Jisrael Egiptusest kuni Siinaini.
Peat. 12: 37—19: 2.

1) Paasa seadmine ja pilwesammas.
12: 37—13: 22.

2) Mereft läbimine ja Jisraeli laul.
14: 1—15: 27.

3) Jumala hoolekandmine ülespidamine ja walitsemise ajal. 16: 1—19: 2.

III. Jisrael Siinai juures.

Peat. 19:3—40:38.

- 1) Seaduse ilmutamine. 19:3—24:18.
- 2) Kogubuse telgi ehitamine. 25:1—27:21; 30:1—40:38.
- 3) Preestrifeisuse asutamine. 28:1—29:46.

Teise Moosese raamatu sõnum.

See raamat määrab hooljat uurimist ja sügavat järelemõtlemist, sest tema töed on iga üksku hinge kohased. Selles, ja kui ka 3. Moos. raamatu iseloomu joon on, et nad on ettetäenduslikult küljest rikkamad raamatud piiblis. Meie võime neid suuri tödesid siin ainult lühidalt kaaluda. Tähtsamad neist on kolm.

I. Jisraeli äravalitsemine. peat 1:1—11:10.

See töö ei ole ehk kohe filmapaistew, sest 1. Moos. raam. 12. peatüki juurde tagasi minnes, me näeme, kuidas Heebrea rahvas waliti Jumalast ära ja õnnistati juba Abrahami isikus. Sest ajast alates olid nad Tema iseäraline rahvas, kelle läbi Ta ennaft maailmale ilmutama hakkas. Siiski kats aastajada hiljemini leiame neid orjarahwana halastamata Egiptuse waarao ifke all.

1) Rõhutud rahvas. — Waarao käsi oli nende vastu ja ta andis wälja seadusi, mille eesmärk oli neid esmalt nõrgendada ja wiimaks neid kui iserahvast täielikult ära häwitada. Anti käst, et kõik nende poeg-lapsed pidi ära tapetama, ja waewatud rahvas sunniti weel wiimase jõuga kuningale warahoonete linnu ehitama. Üks pilt 5. peatükis lubab meid aimata nende äärmist alandawat seisuforda. Neid ei peksetud üksi egiptlaste poolt, — nad pekfid ise teineteist. Ei mingi „aeg iseenesest“ parandanud nende eluforda, waid see läks järjest halvemaks.

2) Kõwendaw rahvas. — Kõige selle tagajärjel nad tõstfid oma häält suureks kõwendamiseks, mis tunnistas nende kannatuselt ja jõuetusest, „ja nende kõwendamine tõusis üles Jumala poole.“ Tema kuulis nende hoigamist. Wange tähele nende kaswawat arusaamist oma seisuforra wiletsusest. Nad algul „õhtasid“, siis „kõwendasid“, wiimati „ägasid“, ja see, mis näis olewat nende wiletsuse haripunkt, oli tegelikult pöördeks paremate aegade poole. Midagi ei ole halwem, kui troost ja rahulolemine patus ehk ükskõiksus millegi parema ja kõrgema vastu. Jisrael oli sellest seisukohast läbi saanud. Kuid nende päästmine ei olnud weel käes. Jumal oli walinud ja kaswatas lošfis ja kõrwes üht meest, kes pidi teatud ajal Tema rahwa wälja wiima. On muidugi tõsi, et Jumala tahtmine on kõikwõimuline, kuid selle teostamiseks inimeste juures on teatud tingimused tarwilikud. Ei Mooses ega Jisrael ei olnud weel Jumalale ette walmistatud. Weel paljugi jäi neil kannatada ja õppida. Lõök löögi järel pidi weel langema waarao peale, Moosese usk pidi läbi proowitama, Jisraeli läbielamuste mõõt täidetama ja alles siis kutsuti ärawalitud rahwas wälja.

II. Jisraeli kutsumine. peat 12:1—18:27.

1) Wabastatud rahvas. — Egiptlasi oli juba nuheldud were-jõega, konnadega, täidega, kärbestega, loomataudiga, paisetega, rahuga, rohutirtsudega ja pimedusega, kuid kõik jäi nähtawasti ilma tagajärjeta.

Päästmispäew näis olewat niisama kaugel kui ennegi. Kuid pimedus on tihti kõige suurem enne koitu. Jumalal oli Egiptuse rahwa tarwis weel üks nuhtlus seatud. Werd walati ja kannataja rahwas seisis selle warju all ja ainult nii wõisid nad wabaks saada. Ei ole patusele wabadust siinpool Kolgata risti, waid ainult libe orjus, millest ei wabasta oma piüüded, eneseparandamine ega head teod. Jeesuse risti all peame algama oma usuelu, kus päästetakse meie patu kõidikud lahti, ja meie süükoorem wõdetakse hinge pealt ära. Niiviisi, ühe öö jookkul Jisrael oli saanud wabaks neljajaja-aastajest orjusest ja uus rõõmuelu algas neil.

Neid nüüd

2) juhiti ja toideti rahwaks. — Wabadus Kristuses ei tähenda oma meeles käimist. Meed, keda Tema lunastab, neid Tema ka juhib. Ja nii näeme meie pilwe- ja tulehammast, milles oli Jssand neid juhtimas päewal ja walgustamas öösel. Ükski meist ei eita, et tarwis on juhatajat pimeduses, kuid meil tuleb weel õppida, et ka walguses on juhtimist tarwis. Ja ainult käies walguses Tema juhataste järgi võime oma usu teekonda rahulikult käia. Ka nende ajalikkude tarwiduste eest muretses Jumal. Nad said süüa mannat taewast ja juua wett lõõdud kaljust ja tundsid, et Tall (12. p.), kes kesk aujärke on, ise juhatas neid (peat. 13:1—14:31), ja toitis neid (16:1—17:18), nagu Ta teeb seda siis jälle, kui Ta nende filmapijarad filmist pühib. (Jlm. 7:17.)

III. Jisraeli kinnitamine. peat. 19:1—40:38. See on raamatu kõige tähtsam jagu, millele peaktime erilist tähelepanu pühendama, mida meil siin kohal võimalik ei ole teha. Toome ainult põhiõoned.

1) Õpetatud rahvas. — Jumal ilmutab end neile Siinai mäel, kui nende ainuke juhataja ja walitseja. Siin Tema wägi ja pühadus saawad awalikuks. Rahwas kästakse suitsuwale mäele mitte läheneda, waid oodata Jumala õpetusi Moosese — nende seatud esindaja — läbi. Kümme käsku, mis sissaldawad tokkwõtetult Jumala walitsuse põhimõtteid, ilmutatakse suure wäe ja auga. Siis järgneb Seaduse Raamat (21:1—24:18), mis sissaldab seadusi kohtupidamise, kõlbluse ja usutjeremooniade alal ühes hoiatuste ja töötustega. Sel teel õpetatakse rahvast Jumalat tundma, Tema tahtmise pühadusest aru saama ja Tema sõna järele tegema.

2) Kinnitatud rahvas. — Kui käst oli nende elu juhtimõte, siis koguduse tell oli nende julgeoleku sümbol — Jehoowa kesk nende seas. Selle ehitamiseks anti Moosesele kõige ükfitasjalisemad juhatused. Preestrifeisus asutati selle teenistuseks, mis kõik täpselt täideti. Ja siis „pilwe kattis koguduse telli ja Jehoowa au täitis maja.“ Selle wastutähendus räägib Joh. 1:14, on Kristus, kes „sai lihaks ja wõttis kui ühes telgis meie seas elada ja meie nägime Tema au täis armu ja tött“ Olawa Kristuse ligiolek on see, mille läbi Tema rahwas rajatakse kindlasti igawejeks ajaks.

Nii wiisi ärawalitud on kutsutud ja kutsutud on kinnitatud. Rahwas, kes kord oli rõhutud ja kes kõwendas Jumala poole oma wiletsusest, on nüüd wabastatud ja juhata tud, õpetatud ja kindlasti rajatud. Nii 1. Moos. raamatu ärawalimine on täide läinud 2. Moos. raamatu äralunastamises.

„Christian Endeavour“ (C. E.) liitumine.

Dr. F. E. Clark'i elulugu.

Esimene C. E. ühing asutati õpet. Dr. Francis Edward Clark'i poolt Williston'i kongregatsioonali kirikus Portlandi linnas Mai'ne osariigis Ameerikas 2. veebruaril 1881. a. Usklik-noorsoo ühinguid oli leida ka enne seda, nagu enne tuntud Robert Raikes'i juba pühapäevakooli leidus. Siiski, nii kui Raikes'i õieti loetakse meie aja pühapäevakooli isaks, nii võib Dr. Clark'i meie aja usklinoorsoo liikumise isaks nimetada. Enne teda olid noorsoo seltsid küll siin ja seal olemas, kuid rohkem kui üksikud, haruldased ja koguduse elus tähtsusetad nähtused. Tema alustas usfühingu tüübi, mis oma iseloomu poolest koguduste tarvetele vastas, igalpool vastuvõtmist leidis ja varsti suureks üleilmlikuks liikumiseks arenes.

Kuid enne, kui C. E. liikumise ajalugu jätkata, oleks ehk tarvilik lühidalt selle algataja elulugu jututada.

Dr. Clark'i esivanemad võrsuvad tuntud Inglise usu reformatorite — puritaanlaste kannust. Esimene, kes neist Ameerika pinnale asus, oli õpet. Sakaria Symmes (Zechariah Symmes). See oli aeg, mil paljud usu eest tagakiusamist ja surma pidid kannatama. Sakaria isa, õpet. William Symmes, oli oma poegi kindlas usus üles kaswatanud ja neid enne surma manitsenud „end ilalgi mitte ebajumalate teenistuse ja ebausuga roojastada, vaid ammutada oma usku Jumala Pühast Sõnast, ja teenida Jumalat, nii kui Tema ise on käskinud, mitte inimeste õpetuste, traditsioonide ja kommete järgi.“ Selle manitsuse järel käies langes Sakaria tagakiusamise alla, kuni viimaks 1684. a. ühes teiste tagakiusatavate usklikkudega Ameerikasse rändas.

Ra Dr. Clarki ema, Lydia Fletcher Clark oli puritaani wanemate laps, isa oli puritaani koguduse wanem, ta ise presbüteriaani kiriku liige. Teatawasti ongi praegused kongregatsioonali ja presbüteriaani kirikud Inglismaal ja Ameerikas nende tõfiste võib olla ehk liig karmide reformatorite järeletulijad, — ainult muudetud ja pehmendatud kujul.

Dr. Francis Clark sündis 12. septembril 1851. Tema isa Charles Carey Symmes, ameti poolest tsiviil-insener, töötas ühe suure Ameerika ja Kanada metsaomaniku juures. Ametikohused nõudsid talt suurt jõupingutust ja enese ärasalgamist. Tuli sage-dasti kuude wiisi kodunt ära olla, ööd kärelda kül-maga lageda taewa all mööda saata ja muid ras-kuusi kannatada. Francis oli alles kolmeaastane, kui

isa suri. Ühel ametireisil oli ta koleera haigete kan-natuksi kergendada püüdes ise selle taudi ohwriks lan-genud.

Pärast mehe surma andus Francis'e ema täie-likult oma kahe poja kas-watamiseks, kelledest wa-nem Charles oli siis juba 14-aastane. Et perekonna ülespidamist teenida, hak-kas ta jälle kooliõpetajan-naks, nagu seda enne me-heleminekutki oli olnud, Charles püüdis emale iga-pidi abiks olla. Ta oli energiline ja andekas pois ja töötas ise varsti perekonna ülespidajaks jaada. Kuid ta suri wa-rakult, weel mitte olles 17-aastane. See kahe-kordne kurbus mõjus ema peale nii raskesti, et ta ise ka mõni kuu hiljem siit ilmast lahkus.

Kadunud ema soovil mõttis tema noorem wend, Ed. W. Clark, maeslap-seks jäänud Francis'e oma juurde. Siit . . . algab Francis'e elus uus ajajärk.

Francis'e onu, Edward Warren Clark oli kongregatsionalistide kiriku õpetaja. Kuna tal omal lapst ei olnud, mõttis ta Francis'e omale seadusli-

kuks kasulapseks. Francis Symmes sai kasuisa järele uue nime — Francis Edward Clark, ja pärast ka kongregatsioonali kiriku liikmeks. Kasuwanemad armastasid teda ja hoolitsesid kui oma lapsi eest.

Tema Kristuse juurde tulemine ning vastuwõt-mine sündis sisemise järelemõtlemise ja äratundmise teel. Esimese usulise kaswatuse sai ta emalt, kes oli truuwim presbüteriaani koguduse liige ja toe-taja pühapäevakooli ja muus koguduse töös. Kasu-wanemete majas oli usuline mõju ka suur. Iga hom-miku ja õhtu peeti perekondlik palmetund. Fran-cis't lasti igapäew pühakirjast mõni tükk pähe õppida j. n. e. Kolmeteistkümn-aastasena tõusis

ta koguduse palvetunnil üles ja tunnistas Päästjast. Ta ise kirjutas, et kuigi ta südamest usub ärkamistesse ja paljude ärkamiste tegelastesse ja iseäralistesse ärkamise ajajärkudesse, siiski usub ta, et võimalik on jumalalapseks saada ka Timoteuse eeskujul; nii kui Pauluse eeskujulgi, ja ema Eunike ja wanaema Loise mõivad meid niisamuti ümberpöörmisele tuua, kui kõige tulsim ja ilukõnelisem mõõras jutlustajagi.

Raswatus, mille Francis lapsesõlmes kasuwane-matemajas sai, ei olnud ühekülgne. Raswitsa püüdis temas warakult kirjanduslikke mõimeid äratada. Ta juhtis tema lugemist ja harjutas kirjutamist ja luuletamist. Et need püüded asjata ei olnud, näitab Dr. Clarki edaspidine kirjanduswili.

Iga pühapäewa õhtul lasti teda kirikus-kuuldud jutlus edasi jutustada. See perekondlik pruuk sai temale heaks tähelepanu, meelepidamise ja kõneharjutuseks ja arendas mõistust niisama kui südantki.

Pärast esimest haridust kodus ja kohalikus koolis, saadeti ta õppima Kimball Union Akadeemia'sse, Meriden, New-Hampshire osariiki, mis oli sel ajal üks paremaid koolideft Uuel Inglismaal. Selle lõpetanud astus ta 1869. a. Dartmouth'i kolledzhis (wastab umbes meie ülikoolile).

Kolledzhi sifemine elu oli siis hoopis teistsugune kui nüüd. Wahekorid profesorite ja üliõpilaste wahel oli lihtne ja tihti südamlik. Näiteks kutsus kord üks profesoritest Clarki oma koju, kus temaga tulewiku plaanide üle rääkis ja palus, et Jumal teda oma riigi tööle juhataks. Üdse oli kolledzhi waimlise elu toon tõsine, otsekohene ja läbi ja läbi usuline. Kirikuskäimine oli üliõpilastele kohustuslik. Peale selle wabatahtlikud palwe- ja piiblitunnid; wiimastele ilmuftid harilikult pooled üliõpilased, kes pea kõik koosolekust tegewalt osa wõtsid, umbes C. E. põhimõtte taotluseft. Dr. Clark omas autobiograafias ütleb, et mõib olla wiiski nende piiblitundide mõju, mis tema peale väga õnnisturikas ja ergutaw olnud, teda hiljem alateadwuslikult esimese C. E. ühingu korraldamisele. Usuliselt rõõmumawaks sündmuseks tema kolledzhi päewil oli ärkamine, mille läbi ka mitmed tema ülikoolisõbrad ümber pöörftid. Niisuguseid wähemaid ärkamist juhatus Ameerikas siis tihti, — wähemalt kord igas neljas aastas.

Dartmouthi kolledzhis wiibides algas ta tegewust kirjanduspõllul, kaasa töötades mitmele ajalehele ja ajakirjale ja kirjutades oma esimese raamatu üliõpilaste elust.

Pärast kolledzhi lõpetamist astus ta pärast lühikeft järelekaalumist Andover'i usuteaduse seminari. Siin usuteadust õppides aitas ta wabal ajal kirikus ja pühapäewakoolide töös. Juhtus nii, et pühapäewakoolis, kus ta töötas, oli teiseks õpetajaks keegi noor preili, Harriet Elisabeth Abbott, wäike ja nõrk, kuid tugew seesmise inimese pooleft. Temas leidis Dr. Clark omale kohase eluseltfilise ja nad abiellusid õnnelikult (3. okt. 1876). Kuna Dr. Clark omaft abikaasast alati armastusega ja tänutundega räägib ja oma tegewuse ja elutöö tagajärgi suurel mõõdul

ütleb temale mõlgnewat, tahame ka temast paar rida tuua.

Nagu Dr. Clark'i, nii on ka tema abikaasa esiwaneamad Ameerika ajalooft tuntud nimed. Muuseas on neift kahe — John Alden'i ja Priskilla Mullens — nimed leida kuulsa luuletaja Longfellow'i luuletustes ja kirjatöödes. Olles temagi esimeste piigrimmitte järeletulija, kannab ta weel nende wäljapaistwaid iseloomujooni eneses. Ta on ideaalne õpetaja naine ja on olnud oma mehele suureks toeks igas töös: koguduslikus, kirjanduslikus, C. E. liikumise arenemises j. n. e. Oma kodu ja lapsi väga armastades on ta siiski ikka heameelega walmis olnud oma mehe reisiraskust jagama, kuigi sealjuures alati merehaigust kannatab. Neile reisudele on ta alati kirjutusmasina ligi wõtnud, et Dr. Clarki tema kirjanduslikus töös aidata. Kuid ta ise on ka kirjutanud mõned raamatud. Olla pealegi elaw ja kaasakiskuja kõneleja ja Ameerika C. E. kongwerentsidel pailaps. Oma kõnede sifuks walib ikka enamasti „C. E. emad,“ „C. E. abikaasad,“ wõi midagi sellesarnast, kuna ta ju ainult oma mehe abikaasa olemat ja olla tahtwat, ja muust palju ei teadwat. Ameerika noored on teda nimetanud „C. E. emaks.“

Nende abielus sündis wiis last, kelleft kolm poega ja üks tütar elawad. Lapsed on kõik abielus ja pr. Clarkil on juba seitse lapselast, kes temalt järjeft uusi jutte nõuawad. Wiimastest aga ei ole puudu, seft oli ju pr. Clark oma noorpõlmes kooliõpetajanna, pühapäewakooli-tegelane, pärast juunioride ühingu juhataja, juunioride osakonna toimetaja C. E. häälekandjas j. n. e. Kuid pöõrame tagaft Dr. Clarki juurde.

Noore õpetaja esimeseks tööpõlluks oli Willistoni kongregatsionaali kogudus Portlandis. See oli siis alles üsna noor kogudus, (4 aast.) täis nooruse tulidust, julgust ja waimustust. Liikmete arm oli wiiekümne ümber ja need olid kõik noored inimesed. Nad olid üheft suuremast tardunud koguduseft lahkunud, et elawamalt ja wabamalt Jumalat teenida, ja uue palwemaja ehitanud. Selgituseks tähendame, et Portlandis oli sel ajal 30.000 elanikku, kelle waimline elu oli ära jaotatud järgmiste koguduste wahel: ühekja kongregatsionaali, kolm baptisti, kolm metodisti, kaks piiskoplikku, kaks uniwersalisti, kaks unitaari kirikut ja kaks suurt katoliku kirikut. Dr. Clarki juhatusel kaswas see ennegi elaw ja ohwri-meelne kogudus kiirelt. Juba esimese kahe aasta jooksul ehitati wäikese palwemaja asemele ilus kivi-kirik. Kiriku ehitamise mõlg — 10.000 dollarit kaeti koguduse liikmete poolt täielikult juba esimesel pühapäewal. C. E. ühingu asutamine sündis Dr. Clarki wiindal ametiaastal, kuid seekord ei tähendanud see sündmus weel midagi iseäralikku.

Pärast seitsmeaastast teenistust Willistoni koguduses, kutsuti Dr. Clark Phillips'i kogudusse South-Bostoni linna. On huwitaw kuulda, et Willistoni koguduses on esimese ühingu asutamiseft saadik C. E. liikumine ikka õitsnud ja et pärast Dr. Clarki lahkumist, mil kogudus üks aasta ilma õpetajata oli, leidis seal 40 noormeeft, kes mõisid järgimööda jut-

lustaja kohust täita ja palwekoosolekuid juhatada, nii et pea iga nädal uus õpetaja oli.

Wahepeal oli C. E. liikumine juba nitwõrd kaswanud, et jelle algatajal tuli koguduse tööst loobuda, et end laiemalt uue liikumise huwidele pühendada. Ta oli juba häälekandja „The Golden Rule“ toimetaja (nüüdne „Christian Endemor World“), tegi tutvustamisreise j. n. e. 1888. a. panigi ta õpetajaameti maha.

Wend Augustini ülesanne.

Juba nädalate wiisi kestis paha ilm. Wihma ja lume sadu ja paks udu olid seda kitsast kongi waheldamisi pimestanud, mis wend Augustinil, noorel kunstnikul, ainsaks töökojaks oli. Terwe klooster oli uhke tema pärast, ja kõik mungad austasid ja armastasid teda.

Walgekslubjatud seinajal oli suur, pooleldi walmis Kristuse kaju, mis nende pikkade tormide ajal puutumata oli pidanud olema.

Wend Augustin tundis igapäew waikset etteheidet, mis pildi tema poole pöördud silmades peitus.

Ah, kui tal ometi ruumikas ja walge töökoda oleks, millest ta ainult ööseti unes wõis näha, siis oleks tema töö paremini õnnestunud! Kui palju rutemini ta siis oleks wõinud oma kujutusi lõuendile maalida! Aga mispärast soowida wõimatut? Waene klooster mägede wahel oli liig puudulik tema soowide täitmiseks. Wend Augustin rahunust ennast. Eks see olnud ju kena siin waikses kodus töötada ja oma ülewoolawa südame warandusi oma armastatud pildil tarwitada? Oh kuidas ta Kristust armastas, keda nüüd maalid, kelle kaju ta lõuendile püüdis nõituda mitte ainult wirga käega, ei, ei palju enam omast palawast kristlase hingest, mis palwes ainult oma Jumalale töötas!

„Täielik Päästja, kes meie walu kannab ja oma kalli were läbi meie patud ja üleastumised kustutab, o, armas Jeesus, see on, mispärast mu süda Sind armastab,“ kordas ta tihti, kuna ta pintsel käes pildi ees seisis. „Luba mulle, oh ristilöödud Õnnistegija, seda armu, et ma Sind selle pildiga teenin, mis ma Sinu püha nime auks olen alanud. Wõiks ta aastaid ja aastasadu neid kosutada ja rõõmustada, kes Sinu ohwrisurma on wastu wõtnud. Ja, wõiks Sinu riik siin maa peal kaswada põlwest põlweni. Aamen!“

Weel päew enne seda oli torm wara hommikust õhtu hiljani möllanud. Wäljas tiigi ääres paindusid suured puud kui õlekõrred. Kaebawad hääled kõlasid läbi õhu, ja ülewal kloostri tornis wärisesid ja kumisesid kolm kella.

Aga algawa õõga oli kõik kord korralt waikseks jäänud. Tähed ilmusid ja särasid waiksesti tumedal sinisel taewal. Neljas hommikutund oli mööda. Mungad olid oma hommikupalwe pidanud, kui päike omad esimesed kiired wana kloostri peale heitis.

Üks hele kiir ulatas Augustini kongi ja walgustas kitsast woodit. Tasa suudles ta magaja silmi ja mängis tema walkjate juuste ümber. Seal ärkab magaja ja silmapilguga on ta jalul.

Siis algasid C. E. reisid, millest wiis olid ümber maailma. Nende reisude kulud on ta ise kannanud, milleks ajalehetele kaastööd tegi ja raamatuid kirjutas. Üldse ei saa ta C. E.-lt mingit otsekehkest palka wõi taju.

Dr. Clark on kirjutanud 37 raamatut, peale selle palju broshüüre, lendehti, jutlusi j. n. e., ajalehete ja ajakirjade artiklitest rääkimata. G. T.

„Päew, päew!“ hüüab ta ja paneb õndsana näoga käed risti. „Walgustad sa mulle jälle mu kongi armsa töö jaoks?“

Palawiku sarnase rutuga tõttab wend Augustin siia ja sinna. Nüüd oli ta walge puulaua juures, nüüd jälle pildi juures ning jälle akna juures, et proowida pilguga walgust mõõta. Ta puhastas pintsli, segas wärwe, ja ümises tasa üht lauluwiit oma ette, mis tema pühas ametis muidu tundmata oli. Aga hoolimata sellest pealt näha ilmlikust tegewuse wiisist muidu nii walju korra pidaja preestri juures, heljus ta süda paradiisi ukse juures. Kuidas rõõmustas ta täna oma elu üle, kus kõik nii särav maa peal näis olewat! . . .

Seal kuulis ta ukse juures kobinat, keegi koputas.

„Sisse“, hüüdis wend Augustin, ilma et end segada oleks lasknud.

Lahtisest uksest ilmus keegi wana mees. Esimese pilguga wõis tema kõrget wanadust näha, lihtsad kingad jalas ja kõwer kepp käes passisid tema wanadusega kokku. Hõbewalged juuksed langesid salkades tema auwäärilise näo ümber.

„Ma otsin teid, auwääriline wend Augustin,“ ütles ta usaldawalt, aga kurwa häälega. „Minu waene abikaasa on suremas. Ta tahaks teid veel kord näha, enne kui sureb . . .“

Ta jäi wait. Wend Augustin waatas tema peale suurte imestawate silmadega.

Mispärast niisugune kutse just sellel tunnil, kas ei oleks see wõinud teisel päewal olla? Eile oleks tema selle mehe kutse armas olnud. Mis oleksid mungale tuul, wesi ja torm tähendanud? Ta oleks sellest kergesti üle saanud ja rõõmuga läinud, et sellele uinuwale hingele wiimast troosti wiia.

Aga täna, selle ilusa päewa paistel, mis tema kongi üle ujutas, nii et kõik wäljemad joned ja iseäraldused pildi juures wälja paistsid ja töö nii meelitaw oli?

See oli kõwa wõitlus, mis tema hinges tõusis, ja noorele kunstnikule näis, nagu ei tohiks ta oma tööd nüüd pooleli jätta.

Aga wanamees ootas imestanult ja wähe kannatamata, sest ta ei saanud aru, mispärast teine ei awaldanud kohe nõusolekut. Seal kogus end munk. Südamlikult wõttis ta kõneleja mõlemad käed ja wajutas neid tugewasti.

„Ma seisan teie teenistuseks,“ ütles ta soojalt, „meie läheme warsti teele. Et teie abikaasa soowib mind enne surma näha, siis on minu kohus

tulla. Aga wõtke enne toitu, sest tee teie külla on pikk, ja meie peame rutusti minema, kui õigeaks ajaks tahame sinna jõuda.“

See oli tõepoolest raske teekond, mis nad mõne minuti pärast algasid. Wana mees oli ju üsna wäsinud, nii et wend Augustin pidi teda toetama. Raskemais kohtades wõttis ta teda koguni selga, kuna ta enesele ütles: Mul on see ju kerge üht wana meest kanda, ma olen noor ja tugew.“ Ta lootis selle wiisiga aega wõita, et jälle rute-mini tagasi olla.

Päike oli ju kesk lõunas, kui wend Augustin oma reisult tagasi jõudis kloostri maa piirile; kaugele ees seisis tume hoone.

Noor munk sammus ruttu edasi, oma laia mantli hõlmaga higi otsalt pühkides. Halastustöö oli tehtud, ta oli surijale silmad kinni wajutanud, see oli rõõmus olnud enne lahkumist teda nähes. Waesele mahajäetud abikaasale oli ta taewast kõnelnud, kus ta oma abikaasaga, kes talle eele läinud, kord jälle kokku wõib saada ja Jumalat kiita igaweses aus.

Augustin jooksis. Weel mõned minutid ja ta seisaks jälle maalimistahwli ees. Eestseisja wend oli wististi tema eest hoolitsenud ja temale süüa hoidnud. Aga näljast hoolimata ta ei saa seda puutada. Sellega läheks palju aega kaduma, kuiw leib töö juures aitaks küll. Kas ta ei peaks ju neid lühikesi silmapilke, mis tal weel on, kasulikult tarwitama?

Nüüd oli ta oma eesmärgil ja sammus wälise hoowi, kui üks nooremaist munkadest, kes nähtawasti teda oli oodanud, temale wastu tuli.

„O, wend Augustin, kui kaua sa ära olid! Ma mõtlesin peaaegu, et sul õnnetus on juhtunud! Wend Jaakobus ja Kolumbus waidlewad juba enam kui tund aega. Kuule, see on hirmus! O, wend, tulge ruttu nende juurde, sest need on öelnud, et nad ainult sinu otsust kuulda wõtawad.“

Ja noor munk läks pikkade sammudega oma sõbra kõrwal kätega weheldes ja üksikuid sõnu rääkides. „Sa tead, kui kangekaelsed nad on, see on pahandus ja häbi kogu kloostrile, aga sa teed kohe rahu, eks ole tõsi, wend Augustin?“

„Ma teen, mis mul wõimalik,“ wastas see. Ta pööris ühte käiku, mille seinad piiblipliltidega olid ilustatud ja mis kabeli juurde wiis. Aga tema käik jäi korraga wäsinuks, ta wedas end ainult waewaga edasi. Üleliigne jõupingutus kuuetunnilise käigu järele andis korraga end tunda. Ja siis igatsus, igatsus oma kongi järele, töö järele, ja kõige enam oma armastatud Kristuse järele . . .

Arritatud häälled kuuldusid temale kõrwu. Sest mõlemad mungad punaste nägudega olid ägedamas sõnawahetuses. Noor wend oli õieti arwanud: missugune pahandus wõis sellest kloostrile tulla!

Weel mõned sammud ja wend Augustin oli kaklejate juures.

„Riid ei passi ausatele inimestele“, ütles ta waikselt, aga kindlasti. „Pidage kinni wennad, ja õelge ometi, mis on teie tusase meeoleolu põhjus.“

Riiu põhjuseks oli üsna lihtsalt üks punkt kirikuõpetuses.

„Ketser“, kisendas wend Jaakobus waljusti, „et põrgu sind neelaks!“

„Ära neetud“, wastas Kolumbanus, „et sind kurat wõtaks!“

Nad olid kui surmawaenlased, ning kaua ei näidanud mingisugune seletus neid rahustawat, ei hoiatud, ei selged tõendused ega isegi mitte kirikuised dogmad.

Wend Augustin oli üsna nõuta ja wastikus täitis tema südant. Aga tema tasandus, tema püha elu ja kõige pealt tema Jumalale pühitsetud isik andsid temale suure mõju hingede üle. Ta armastas neid, sest et ta oma meistrit armastas.

Sel silmapilgul kui mõlemad riidlejad üksteist kõige inetumate sõnadega sõimasid, tuikus ta, ja najatas end wastu kabeli müüri ja oigas waljusti.

Seda nähes jäid mõlemad riidlejad wagusi, nende lugupeetud kaaswend kannatas, see oli nende walus.

„Mis sul wiga on?“

„Mis on?“

„Kas oled ehk haige?“

„Ülejõu pingutus wististi?“

Aga wend Augustin oli end pea jälle kogunud.

„Ei, ainult teie tüli teeb mulle muret . . . „O, wennad! Elu on nii lühike, nii külm ilma armastusest, ilma halastusest, ilma wastastikku üksteise koormat kandmata!“

Ja tema tegi neile oma südame warandused lahti, ta jagas nendele oma alandusest ja armastusest, millest tema süda üle kees, ta rääkis nendega andeksandmisest, enesesalgamisest ja tõsisest wennaarmastusest. Lõpuks kadus nende wiha. Nad olid sügawasti liigutatud, alandasid endid ja andsid teineteisele kätt.

„Unusta, wend Kolumbanus, mul ei olnud mitte õigus . . .“

„Ei, mina, wend Jaakobus, olen süüdi, püha neitsi andku mulle andeks . . .“

Nii lõpetasid nad kahetsuspisaraid walades ja tegid kohtlasest südamest rahu.

Wend Augustin lahkus nendest ja astus oma kongi. Juba nägi ta, et õhtu warjud pikenesid. Ohates wõttis ta ilusal hommikul päewa paistel algatatud töö, wärwide segamise jälle kätte.

Rutuline palweõhkamine, ja juba puudutas tema pintsel riidet, kui üks äkiline hele wari teda sundis ümber waatama.

Uks oli lahti tehtud ja wiimsed päikese kiired paistsid sisse.

„Prioor küsib sinu järele, wend Augustin. Tema kirjutab ladinakeelset epistlit ja ei ole selles täiesti kindel. Kas sa ei wõiks tema juurde tulla?“

Wend Augustin oli keset kongi seisma jäänud, täiesti walgustatud loojaminewast päikese kiirtest, mis nii punane oli, et ta kõik kui tuliste kiirtega üle kuldas, kõik, aga mitte noormehe nägu, mis nii lõpmata kahwatanud oli.

„Ütle auwäärt isale, et ma silmapilk tulen,“ ütles ta wiimaks waewaga lämmatatud häälle.

Ja käsutooja järel astudes läks ta wäsinult puldi juurde, kus raske ja wastumeelne töö teda ootas.

O, need lõpmata, keerulised, kahemõttelised laused ja ladina keele peensused! Kuidas tema kunstniku hing neid põlgas!

Aga rahuldatud prior ei aivanud midagi sellest; tema hõõrus oma lihawaid käsi ja külwas oma kaastöötajat kiitustega üle.

„Nüüd läheb kümme korda paremini... väga hea, wend Augustin, jälle üks ilus, ümmargune lause!...“

* * *

Oli pime öö, kui wend Augustin wiimaks oma kongi sai. Tema käed wärisesid, ta tahtis tuld lüüa, mis tal wiimaks waewaga läks korda, ja kui see wiimaks põles, paistis temale, et Kristuse silmad täis etteheidet tema peale waatasid. Wastu rindu lüües langes waene munk põlwili. „Oh Issand, ära pahanda! Ma ei ole täna Sind teeninud,

„Troosti ennast; sa oled asjata kurwastanud, sest see tegu, mis sa oled teinud, oli just see, mis ma sulle olin annud teha, kui mina igawesest ajast sinu elu määrasin.“

Igal päewal ja igal tunnil seisid sa minu teenistuses. Igatahes oli see teistsugune, kui sina seda omale ette kujutasid, ja siiski oli see minu tõsine teenistus, mida mina, sinu meister, sinult nõudsin... Need takistused, need waewarikkad ülesanded, need tulid minu käest, need olid üks osa minu armastusest sinu wastu. Ja nüüd, mu poeg, kõik on hea: Sa oled truu olnud, mine oma Issanda rõõmusesse!“

Kui wend Augustin neid sõnu kuulis, ärkas ta korraga unest üles. Ta oli Kristuse kätt tunnud, nimetamatu õnne tundmus täitis tema hinge. Ta heitis maha ristilöödud Önnisteegija jalge ette.

Teel Kolgatale.

ma ei ole seda iseäralist tööd, mis Sa mulle oled annud, et oma wendade ja järeletulijate usku kinnitada, mitte teinud. Ma olen seda hooletusse jätnud kõrwaliste asjade pärast. Häda mulle, ma olen hooletu sulane...“ Ja äge nutt wapustas teda. Risti ees kokku langedes tegi ta omale kõige kibedamad etteheidet, kuna wäljas wihm kitsaste ruutude wastu peksis ja tuul ümber kloostri hulus.

* * *

Aga selsamal ööl, kuna Augustin magas, tuli Jeesus taewast tema juurde alla. Lõpmatu armastusega waatas ta oma kurwastatud teenri peale, kummardas tema üle ja pani tasa oma läbi-uuristatud käe tema mureliku otsa peale.

„Mu laps“, ütles Ta temale ja Tema taewalik hääl ühines tormi kohinaga, waigistas tuule hoogu, ja tungis kui palsam waese piinatud südamesse.

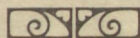
„O, mu kuningas,“ hüüdis ta käsi wälja sirutades, „anna andeks mulle minu mõistmatus. Nüüd lõppeks tunnen ma Sinu tarkust, et see, mis meile juhtub, mitte meie töö, waid Sinu tahtmine on. Oh Issand, kingi mulle seda rõõmu, täiesti Sinu oma olla. Siin olen ma, uuesti end Sinule igaweseks töötades!“

Terwe öö oli ta põlwedel õndsas rõõmus, kuna pisarad tal üle palgede woolasid ristipandud kätele kukkudes.

Nii maitsis wend Augustin esimest kord täiesti seda rääkimatut rahu, mis ainult need tunnawad, kes oma tahtmise täiesti on ära annud, ja ainult oma meistri järel käiwad samm sammult ka kõige kitsamal teel.

Sellest tunnist saadik tundis ta juba siin maa peal tõsist õnne.

Saksa keelest A. S.

Kolgata.

Oh, Kolgata, nii waikne paik,
Mul kõige armsam sa.
Küll tahaksin seal wiibida;
Su risti warjus ma.
Ei waenlane siis ligi saa,
Su haawus hoitud ma.

Ka hommikul ma palun Sind,
„Mu Jeesus hoia Sa!
Mu silmad waimus Kolgatal,
Ei siis ma komista!“
Ka õhtul tohin uinuda,
Su tiywa warju ma.

Jah, Kolgata sa walupaik,
Kus miljonid on ju
Seal rahu leidnud hingele,
Saand jõudu rammu ka.
Weel iga kõrwereisija
Wõib seal end puhata.

Ka Talle kalli werega
Kõik patud puhasta.
Et kõrwetolmus närtsind hing
Wõiks janu kustuta:
Uut wäge, rammu wõta ka,
Mis hoowab Kolgatalt.

Sa surid mu eest Kolgatal,
Mu kallis ohwri Tall!
Mind lepitasi Isaga
Ja otsid enesel.
Sul walu palgaks andsin end, —
Seal armsal Kolgatal.

H. Weinberg.

Asfiifi Franz, Jeesuse Kristuse sõjamees.

Järeldrükk keelatud.

H. von Hederni järele wabalt tõlkinud Joh. Sarow.

12.

Weel ütles ta: „Minu wennad, igaüks pidagu oma loomust filmas, kuigi see ehk teine wäheste toiduga wõib leppida, ei taha ma siiski seda, et see, kes enam tarwitab, esimesele järele teeks, waid enese loomust tähele paneks ja oma ihule seda annaks, mis see wajab. Sest otsegu me liigsöömisele, mis ihule ja waimule kahju teeb, maad ei tohi anda, nii peame ka hoiduma liigkasinu eest. Jumal tahab halastust ja mitte ohwrit.

Warjulepandud elu saladus, mis paljudele jumalastele alles wõõras on, näis Franzil eriti selge olewat. Ta oli end surma annud ja Kristusega furnud olek sai tema surelikus ihus arlikel wiisil awalikuks. Issand wiib omi pühi ikka sügawamale, nii oli ta ka Franzil aastate jooksul paljude auliste isiklike kokkusaamiste läbi sinnamaani wiinud, et ta Kristuse, ta kannatustesse wõis astuda ja ka oma eluga seda tõendada, millest ta sõbrad waewalt aru said, liiati weel ümbritsew maailm.

R ü m n e s p e a t ü k k .

Oh naine, sinu usk on suur.

Matt. 15 : 28.

Asfiifi peafirikus oli kange rahwa tung, sest püha mees, nagu Franzil nüüd küll wastandlikult tema waatele, armastati nimetada, pidawat jutlustama. „Andke ruumi“ jostistati sisetäigu juures, „eks te näe, et madonna Sciffi ja ta tütar ka weel platsi otsiwad, laske neid läbi, et nad esimestesse ridadesse pääsewad.“

Toredalt kallist riietatud ema taga sammus Klara, ta 16-aastane tütre, õrn ja ilus, juured mustad juuksed siidwõrgu alla peidetud. Ta süda pekis kuul-

dawalt, kuna ta mahalöödud pilguga edasi astus, paljudest sõbralikult terwitatud: tundis ometi iga waene linnas teda, kes hoolimata enda noorusest mingit suuremat rõõmu ei tunnud, kui head teha ja armastust üles näidata. Zialgi ei olnud ta oma noorpõlwe õie ajal teiste tütarlaste kombel tühja lõbu taga ajanud. Lapsest saadik oli ta juba palunud, et Issand teda laisalt turu peal ei laseks seissta, waid oma teenistusse wõtaks, ja kuigi waga ema tütre meelsusest rõõmu tundis ja rüütlimeelne isa oma õrna, wäikele lülle üle imetles, waatasid siiski mõlemad nagu kohkudes ta liig warase küpsmise peale ja kartsid sageli, et Klara wõiwat „liig wagaks“ minna.

Täna pidi Klara esimest korda Franzil jutlust kuulma, kes otse rahuinglina sel korral linnas tülitsewate parteide wahel seisis ja kellest isa, kui ta kannuste klerinaga naistetuppa astus, alati lugupidamise ja imestusega kõneles. Sageli oli ta waadanud järele sirgesti sammuwale kujule, kui see iga ilmaga alati samases, pruunis lihtsas kunes läbi tänawate ruttas. Ta oli ka päikese paiste taolist muiet tema kitsal selgel filmnool näinud, kui ta kellegi waele juurde maha kummardas ehk last silitas, kes talle teel wastu jooksis; ja kõikide omas südames tekkivate lahendumatute küsimuste peale mõeldes ei olnud Klara Sciffil muud soowi, kui Franziga kord kõnelda tohtida.

Nüüd oli see esimene samm, et teda tundma õppida ja tema sõnu kuulda; oh kuidas palus ta wäikesti Jumalat, et Ta talle Franzil suu läbi sõnumi saadaks, mis talle ta ülesande ja elutee selgeks wõiks teha.

Wiimaks olid daamid platwormi ligidal olewale platsile jõudnud ja waga meelega põlwili langedes

oma palwed ära lugenud, kui ka juba selge täis ja pehme mehe hää! nende ees seal kõnelema hakkas. Järeleandmatult rippusid noore neiu filmad kõneleja huulte küljes, nagu oleks ta tahtnud kõik wastu võtta ja omandada, mis Jumal talle lafi velda. Ei, nõnda ei olnud ta oma Dnristegijat, Tema risti ja Tema lunastust iialgi mõistnud! Jga sõna näis talle otsekohene ilmutus ülevalt olevat, ja nagu unistades läks ta jumalateenistuse lõpul koju.

Emal, kes märkas, missuguse sügawa mulje tütar oli saanud, ei olnud midagi selle vastu, et viimane ühe sõbranna ja ühe wanema teenija saatel kuulsa reisu-jutlustaja üles otsis, et temaga kõnelda, kes kui ka väike waimulik, siiski paljude hingebe waimulik isa oli.

Need läbirääkimused fordufid ja warsti seisis Klara täiesti oma waimuliku nõuandja mõju all, et ta mingit palawamat soowi ei tunnud, kui nende reeglite järele käima hakata, mis Franz enesele ja oma wendadele juhtmõõriks oli walinud.

See walmistas Franzile palju tõfiseid läbikaalumusi ja raskeid mõitlusi. Wähemate wendade (Fratres minores) osaduse kujunemine ja arenemine oli iseenesest siindinud. Samm sammult oli Franz juhitud ja asjaolude läbi Waimust asjas aetud saanud, nii et ta ühe naisolewuse ootamata soowi suhtes esiti enese täitsa nõutu tundis olevat. Tema rikkad läbielamused hingebe eest hoolitsemises õpetasid teda ka siin üksi Jssanda peale vaatama, ja kuna ta ühelt poolt suuri raskusi tundis, mis tal teel ees seisid, ei wõinud ta siiski teiselt poolt salata, et lõpmata õnnistus sellest lähiks wälja, kui ka naised enestele juhatajanna saaksid, kes kindlasti ewangeeliumi toetades, otsekohesest olenemises Jeesusest seistes ka neid elawa teenistuse ja tõfise jumaliku armastuse elu poole oleks juhtinud.

Jkka enam selgus talle, kui ta nende paljude naiste peale mõtles, kes tema ja wendade läbi olid aratatud — ja kes neid waljude reeglite põhjal, mis ta ise wendadele annud, et neil wõimalikult naistega midagi tegemist ei pea olema, enam ehk vähem iseenda hoolets pidid jätma — et Klara Sciffi pöörmine ja awaldatud soow waeses elus Jeesuse järel käima hakata, palwekuulmine oli, mis otsekohe Jssandalt tuli, kes ka niisamuti naisi tahtis wastu võtta, naga Ta seda meestega

oma armu läbi oli juba teinud. Klara teadis, et tema wanemad eneste kristliku meelsuse ja kõige armastuse juures, mis neil tema wastu oli, iialgi ei annaks selleks luba, et nende õrn ja ärahellitatud tütrele karmi elu peaks elama, mille all nad vähemate wendade osaduse juhatajat kehaliselt nägid nõrkema. Tema wannutas „wagu wendi“, et nad teda ta wanemate juurde ei saadaks luba küsima ja pika järelemõtlemise ja paljude palwete järele olid wannad wiimaks seega nõus, sest muud wäljapääsu teed ei näinud olevat, et Klara salaja kodunt peab ära põgenema palmipuude-pühal 18. märtsil 1212. Kuna pühast waimustusest hõõguw noor tütarlaps tegi ettevalmistusi ilma ühe mõtteta selle kohta, et ta mitte õieti ei wõiks talitada, ei teinud Franz omi mitte üsna kerge südamega. Benediktiinlaste kloostriisse muretšes ta talle ajutise elukoha ja wäikeses Portsiunkula kabelis walmistati ette „Kristuse pruudi“ tuleku pühalikule filmapilgule.

Oli õõ. Sügaw waiatus walitses metsas wäikeses kabeli ümbruses, millesse wannad olid kokku kogunud ja kus nad tõrwküünalde walgusel üheskoos laulsid. Wäljas pidas üks wend wahti. Korraga kuulbusid kerged sammud: kolm naist astusid wälja legendikule oma teed wäikeste õlilaternatega walgustades. Wend andis ruttu teatud märgi ja tõrwküünalde käes, astus terve hull kabelist wälja, et Klarat wastu võtta, kes põksuwa südamega olles pühapäewariietes, nagu ta palmipuude-püha hommikul pidulikult jumalateenistusel kannud, üle läwe astus. Mlandlikult ja norus peaga põlwitas noor tütarlaps wendade keskel, kuna Franz misja-raamatust selleks päewaks määratud kirjatumnistuse prohweti Jeesaja raamatust ette luges: „Ma tahan kuulutada Jehoowa suurt heldust ja Jehoowa kiitust seda mööda, mis Jehoowa meile head teinud; ja suure headuse pärast Jisraeli soo wastu, mis Ta neile head teinud oma halastuse ja oma rohke suure helduse pärast.

Ja Tema ütles: Nemad on ometi mu rahwas, lapsed, kes ei wõta walstust teha; ja Ta on neile saanud päästjaks. Kõiges nende ahastuses oli Temal (Jehoowal) kitsas käes, ja Tema palge ingel päästis neid; oma armastuse ja oma armuandmise läbi lunastas Ta neid, ja tõstis neid üles, ja kandis neid wanast igan ajal.“ (Jes. 63: 7—9). (Järgneb.)

Jumal.

Järeldrükk keelatud.

Jutustus weenputuse ajast. H. von Rederni järele tõlkinud D. W.

3

Teine peatükk.

Linnas täitis joowastaw rõõm losse ja lõbumaju, ja wäljas waatas selge täiskuu waikselt Noa ja selle sugulaste elukohtade peale alla.

Leemeki telgi eesriie oli kõrwale liikatud. Sees oli walge. Noa istus matil isa asemel ees ja waatas aukartuses selle poole üles, kes talle elu annud.

„Poeg,“ rääkis Leemek, „poeg, elu, töö ja waew tõstab meie pilgud kõrgemale, lasch meid waadata ilusamasse ilma. Ribuwitju ja ohakaid kannab meie põld. Nii kui Adam mulle jagedasti welnud: see on patu needmine! Oh, kuidas löid Adama filmad sõrama, kui ta paradisiist rääkis, ja kui tume oli ta pilk, kui ta Raini soo pattudest ja ärataganemisest

kuulis. Aga kas ei toonud ta ju Jumala aiast töotuse kaasa, et maorõhuja peab tulema? Kas ei mõelnud ta, et ju Sett see on, kes teda patu needmisest wadastab? Jah, Jumal andis inimestele lootuse siin waeses karmis elus, et nad ei sureks igatsedes seda, mida neil enam ei ole, waid et nad endid troostiks sellega, mis ees säreab. Sind nimetasin ma Noaks, sest ma mõtlesin: see peab meid troostima. Ent sa ei ole maorõhuja, ehk küll Jumal sind suureks ülesandeks tarwitab. Ütle mulle, kuidas laewa-ehitamine edeneb?“

Ja Noa jutustas: „Warsti on Jumala määratud aeg mööda, aga, isa, kui Jumal sulle ilmutas, et sa enne ära lähed, siis jään ma üksi oma naise,

poegade ja nende naistega. Sest Metuufala on omal asemel, ta filmad ei näe enam, ta kõrvad ei kuule enam, näib, kui ei tunneks ta midagi muud, kui ainult Jehoowa nime veel.“

„Ka teda koristatakse wanemate juurde enne, kui kohus algab, kuigi ma enne teda lähen,“ rääkis Leemek.

„Oh, isa, et surmal ka jumalalaste üle mõimust on!“ kaebas Noa. „Igakord kui surm kedagi riisub, kes meie südamele kallim meie eneste elust, tundub meile Adama needmine uuest nii walusana. Kuidas mõis küll tema seda kanda?“

„Ta kandis seda waluga, kuid waatas Jumala ja Ta töotuste peale,“ wastas Leemek lihtsalt.

„Nii peame kõik kandma,“ wastas poeg ja tõusis üles, et telgisti lahkuda.

Weel kord wajutas isa poja kätt ja ütles: „Ei ole kerge sulle, et sind pilgatakse ja laule sulle järel lauldakse! Ei ole kerge ükski ilma wastu seista ja wõidelda pimeduswürstiga; kuid tuleta meelde Eenoki sõnu: „Waata, Isand tuleb mitme tuhande pühaga kohut pidama kõikide peale ja noomima kõiki neid, kes jumalakartmata on kõige nende jumalakartmata elutegude pärast, mis nemad jumalakartmata wiisil on teinud ja kõigi kõwade sõnade pärast, mis jumalakartmata patused tema wastu on rääkinud.“ Noa, mu poeg, sinu filmad ei saa seda näha. Kohus, mis nüüd ees seisab, tuleb wee läbi; kohus, millest rääkis meie esiisa Eenok, kes sügawamale Jumala südamesse mõis waadata kui meie, tuleb tule läbi.“

Noa pea wajus rinnale. „Ei ole kerge, isa, jah, lihale ei ole see kerge, kuid jumalalaste saatust on ükski seista. Seepärast ei imesta ma, et nad mulle kõik selja pöörsid sest ajast, kui ma uskudes Jumala sõna päästelaewa ehitan. Ei ole kerge pimedasse astuda, ent siiski auline tunda Jumala kätt, Tema tahtmist teada ja Ta sõna kuulda.“

Ünnistades pani Leemek wärisewad käed oma poja peale. Kui see wiimaks telgisti lahkus, seisis ju koidutäht taewas, mis idas õrnalt punetama lõi. Tasa laskis Noa eesriide telgi awause ette, et kõle hommikutuul wanakest ei tabaks. „Ka sina lähed, isa,“ sojistas ta, „ka sina, kuid Jumal jääb ja ta sõna ei peta, ma usun tulewat uputust. Mingu aastad, pilgaku hulgad, ma usun. Kui ka langewad looduseeadused, kui waikib mõistus, ma usun, sest Sa oled seda õelnud!“

Palwes tõusid ta käed, siis sammus ta oma telkide poole, et lihtsal kiwialtaril hommikuohwrit süüdata.

Seal tuli sinifilmiline Jeemet talle wastu. Ja selle kõrwal noor naine, tugew, ilus, kui kandes päikest näol.

Oma isamaja jättis naine ja tuli wälja nurmele telkidesse, sest ka tema uskus Jumala töotust; ta oli neid kuulnud Seeba tütre suust. Seeba oli tark mees, kuid kõwa südamega. Nii leidsid lapsed üksteist, awasid üksteisele omad igatsewad südamed ja tundsid wiimaks, et Jumal inimestelt midagi muud nõuab, kui ainult päewast päewa enesele ja oma lõbudele elada.

„Sa oleksid wõinud Putile minna,“ ütles Jeemet, „ja jul oleks —“

„Watt,“ ja ta pani mehele, kes weel rääkida tahtis, käe juu peale. „Ma tegin oma südame järel. Ma jälgisin Jumala teed ja ei kahetse seda filmapilkugi. Jumal ei teinud mind rikkaks ainult sinu läbi, ei, Ta tegi mind rikkaks eneses. Ära räägi mulle Juubali pojast, ma kartsin teda. Önn oli, et isa mind ei fundinud nii kui Seeba, kes mu tumikest kullile andis, ja ta ei wõinud wastu panna.“

Nüüd tõusis ohwrileek taewa poole ja mõlemad põlwitasid — kummardades Jumalat.

Ka ema Semmi, Hammi ja nende naistega astus altarile.

„Suur oled sina, Wägewam, õiged on su kohtud, kiidetud olgu Su nimi, et Sa meid armu lased leida. Hoia meid, õnnista meie kätetööd ja lasse meid olla puhtad ja walmis selleks päewaks, mis tulemas, walmis Sinule!“

Ja siis sammus igamees oma töö juurde, üks adra taha, teine karja, õnnelikud inimesed, sest nad olid rahul oma saatusega, ühel näol Jumalaga, walmis Tema tahtmist täitma ja kannatama; nii kuidas Tema armastus seda heaks arwas.

Noa läks Jeewetiga laewa waatama. Pikka-misti sammusid nad läbi rahunurme. Kaugel igasugusest weekogust oli paik, kus nüüd ju aastakümneid töötati. Oh, kui mitu korda olid targad pead plaani armustanud, mõtustid muuta tahtnud ehk ettepanekuid teinud vähemalt jõekaldal ehitada. Usjata. Noa jäi kindlaks. Osawad töösõud pidid lahkuma, kui nad oma arwamist tahtsid maksta panna. Wõeti teised. Wäsimatult töötas Noa kaasa ehk küll töölistel talle palju meelepaha walmistasid. Hea palga eest tulid nad küll tööle, ei tahtnud aga teiste pilget ühes kanda.

„Isa, kas ükski neist töölistest ei päästeta?“ küsis Jeewet, kui nad ehitatava hiiglaste ees seisid. Hulk pruune kogusid töötas laewa kere kallal, ka seesmistest ruumest oli tagumist kuulda.

„Ruumi on kõigile, kes tahawad tulla, kes sõnumit pääsimisest usuwad,“ wastas Noa. „Kui kaua aega räägin ma neile ju igal hommikul, et kohtu-päew läheneb, ent nad ei taha kuulda.“

Warsti tuli tööjuhataja ja teatas: „Isand, linna würstilt tuli käsk, kõiki temale alluward mehi töölt wabastada. Need mehed on nüüd ära. Nende asemel astusid mõned kõrwepojad.“

„Wäga hea,“ rääkis Noa, „laew saab siiski walmis. Palju on weel tööd, enne kui ta meid, loomi ja sõõki enesesse wõib mahutada.“

Lähedalseisjad wahetasid paljuütlemaid pilke. Kas ei ole see nõdrameelne, nii kuidas kõik temast räägivad — templitpreestrid, würstid, nende sulased ja targemad mehed linnas? Tõesti nad ei liigutaks sõrmegi, kui ei meelitaks hea palk ja kui asi ei pakuks nalja. Ja sõõki terveks aastaks inimestele ja loomadele! Kuidas püüda loomi? Seda peab nägema!

Kui päew kõige palawam ja kõik puude warjus puhkasid, tõusis Noa ja hakkas jutlustama.

„Kas näete päästelaewa? Weel on aega tulla ja temas warju otsida. Jumala kohus tuleb enne kui teie arwate, ta tuleb ja wõtab teie naised ja lap-

jed, teie rikkuse ja wara, ta ei lähe üheftki mööda, kes tema juures marju ei otfi. Waadake õitswaid wälju, lokkawat wilja, walmiwaid kobaraid ja datleid, milledest teie jooki walmistate. Waadake linnas toredaid ehitusi, sildu, weeuhtmeid. Ei jää kiwi kiwile; midagi, midagi ei pääse, kõike häwitab wesi. Oh, kuulge ja uskuge enne kui hilja on, pöörake ümber ja parandage meelt, jätke hukatus=teed ja tulge jälle elawa Jumala juurde!

Põlewal südamel rääkis Noa. Seal korraga wastuseks walt, metfik naer. Ta waikis, mitte kartuses, maid tundus, kui tungiks tal mõök südamesse. Oli see ainus wastus? Otid südamed ju nii kõwad, et nad Jumala sõnade üle ainult mõisid naerda? Jah, siis ei wõinud kohus kaugel olla, oli ju ilm walmis temale.

Jeeweti filmist paistis kurwastus. „Jsa,“ rääkis ta, „Semm jutustab, et truudus ja usk õieti igal pool on kadunud. Küll walitfewad suured isandad, kuid nad ei suuda takistada toorust, rõõwimist ja tapmist. Patt on seal, kus aga inimesed elamad; seal on ka walu ja häda, ahnus ja julguseta olek,

rahutus ja kadedus. Peaaegu tahaks loota, et Jumal neid pea häwitaks ja seega kurjuse maa peal lõpetaks.“

Noa pilk rändas kaugufes, seal kus finitaewas rohtlaant puudutas, ja ta ütles: „Kõige liha tee on halb Jumala ees. Nadama loomust ja Nadama need= mist ei wõi ükski wesi kustuda ega surm surmata. Mu poeg, kas ei kanna ka meie teda omas ihus? Kas ei tunne meiegi, kuidas ta meid tõmbab? Kuit ei oleks armu, ei läheks ükski meist päästelaewa. Ufu mind, meie kanname patu sealt jälle wälja ja uus sugu —“ ta katkestas siin mõtet — „kuni maorõhuja tuleb, waewleme saatana ahelais — kuid ma näen enne suguwõsu tõuswat ja langewat — Jumala teed pimedad, siiski ei nõuta meilt muud kui truudust ja usku. Isfand wiibib, kuid Ta tuleb ometi pea.“

Jeewet waikis. Ta waatas enesesse. Kas ei teadnud temagi, mis kiusatus on? Kas ei wallanud teda kadedus, kui Juubali poeg käe tema õie järele sirutas? Kas ei tõusnud temas soow oma wihameest häwitada? Wärisjedes seisis ta seal. Oh hirmus pimeduswõimus! Mil tuleb aeg, et ta enam inimeshingele ei saa hirmutada? (Järgneb.)

MÕNDASUGUST.

KANADASSE WÄLJARÄNNANUD duhoboridest (üks Wene usulahk) kawatsewad kolmtuhat inimest Wenemaale tagasi minna. Ülejäänud osa tahab neile warsti järgneda.

HARWARDI ÜLIKOOLI poolt hiljuti tehtud päewapiltlikud üleswõtted näitawad, et nõrk walgendaw udukogu Küti tähekoogu kohal koosneb suurest hulgast tähtedest, mis nii kaugel on meie maakerast, et walgus tarwitab sealt siiajõudmiseks üle miljoni aasta.

KAKS PRANTSUSE TEADLAST leidsid wanaaegses Wõniikias Wõniikia tähestiku, mille wana= dus ulatab 1.200 a. enne Kristust. Kõige wanem wõniikiakeelne kiri, mis oli seni tuntud, oli Moabi kiwi — 850 aastat e. Kr.

RAHWUSLIKU GEOGRAAFILISE Ühingu poolt Hiina uurimata maaosadesse saadetud ekspeditsioon leidis Kansu maakonnas walgejuukselisi hiinlasi, kellel hiinlastele omaste mustade juuste asemel on kollased lokkjuuksed.

KODUMAA TEATEID.

ELUKEWADE — meie naaber-ajakiri, Baptisti noorte oma muutub ikka kenamaks ja meeldiwamaks. Mõõdunud aastal paranes jõudsasti wälj= mused. Tänewu ilmunud neli numbrit lubawad ka kaugele ulatawaid oletusi siin edenemise suhtes teha. Suuremat mõju awaldab K. K(aups) järgnewa kirjatööga „Igaüks oma laewaga“, kus osalt juba on, wõi weel kawatsetakse esitada kõik enam vähem tähtsamad ilmawaated, politilised ja usu= lised lahud, ilmlik kui ka usulik noorsootöö jne. Kawa on laialdaselt üles seatud — usume, et K. K(aups) jõuab seda tuumakalt täita. Paljulubaw on weel S. Wincenti „Noored teelahkmed“ ja kaasa= kiskuw „Mathilda Wrede“ elulugu.

Naaber, künname hoolega — küll kord walmib wili.

KEILA BAPTISTI SEMINARIS lõpeb sel ke= wadel esimene õppekursus. Rida noori warustatud mitmete teadustega astuwad ellu, et oma saatust Jumala kätte anda ja oma tööjõudu Tema alta= rile tuua. Üks seminaristidest sõidab wist weel Inglismaale ennast täiendama, teised asuwad kohe kodumaale tööle. Aprillikuus korraldati semina= ril õppe- ja sõprusreis Riia wendade-õdede juurde.

ILUSATELE SÕNATELE seltsiwad ilusad helid. Wend O. Lusman on komponeerinud P. Sink'i luuletusele „Õunapuu“ kena wiisi, weel rohkem kaasakiskuwama, kui see „Kewad hinges“ oli.

28. weebruaril peeti TALLINNN C. E-laste ÜHINE KOOSWIIBIMINE „Ewang. Kristlaste pal= wemajas. Sarnaseid koosolekuid kawatsetakse pi= dada iga kolme kuu järele, et üksteise tööst kuulda ja õhutada tööle. Koosolekul peeti kolm kõnet: esimene oli w. K. L. Marley'lt piiblist. Sellele järgnes w. Laksilt pühitsuskõne ja lõpuks kõne= les w. Sink. Kuulsime rõõmstawaid teateid ärka= mistest. Tänu Jeesusele nende eest.

8. märtsil pühitses T. S. R. C. E. USKLIK= NOORTE ÜHINGU JUUNIORIDE ÜHING oma teist aastapäewa. Liikmeid 70 ümber. Juuniorid esinesid oma laulu- ja mängukooriga, soolodega ja aruannetega ühingu kui ka toimkondade tööst. Toim= kondi 4. Önnistatud uut aastat.

I. RAJARIKIDE C. E. KONWERENTSIST RIIAS wõtsid 34 eestlast osa.

Järgmine rajariikide konwerents on tulewa aasta suwel Tallinnas. Pikem kirjeldus konwerentsist ilmub järgmises numbris.

WALISMAA TEATEID.

INGLISMAAL on uus suur ärkamine lahti puhkenud. Neid imelisi äratuskoosolekuid Dundee's ja Londonis juhatab mustlasewangelist Gipsy Smith. Ajalehed nimetawad seda ärkamisliikumist üheks suuremaks. Millal kingib Issand ka Eestisse suuremat ärkamist.

SOOMESKI on vähemaid ärkamisi olnud. Wenad Jokised, Soome C. E. reisusekretärid, on mitmel pool eduga töötanud.

KANADAS on metodistid, presbüteriaanlased ja kongregatsionalistid oma endistest nimedest loobunud ja ühiseks koguduseks liitunud.

PRAEGUNE PRANTSUSE PRESIDENT GAITON DOUMERGUE on protestandiusuline ja ka ühe sisemisjoni seltsi eesotsas, mille ülesanne on Kristust Prantsusmaal kuulutada.

AMEERIKA PÕHJA JA LÕUNA PIISKOPLIKKUDE METODISTIDE KIRIKUD liitusid möödunud aastal üheks. Lõhe tuli orjade wabastamise sõja ajal, mida Põhja riigid orjade pidaja Lõunaga pidasid. Nüüd on piiskoplikkude metodistide kiriku liikmete arw Ameerikas 6.684.843.

KUULSA INDU LUULETAJA ja kirjaniku Rabindranath Tagore sekretär Jiba Ibao olla ristiusku astunud ja katoliku kirikus ristitud.

JAAPANI KEISRINNA wiibides hiljuti Doshisha tütarlaste koolis palwetunnil, põlwitas ühes teistega. See on esimene juhtumine, et Jaapani keiser wõi keisrinna ristiusu jumalateenistusele on tulnud.

WALITSUSE LOAGA asutatakse rabide ette walmistamiseks Leningradis juutide ortodoksseminar.

SUUREPÄRANE HOONE 1.000.000 naelsterlingi wäärtuses ehitatakse Londonis Päästearmee asutaja William Booth'i mälestuseks. Hoone ehitatakse kõrgemale kohale; selles leiawad aset mitmesugused heategewad asutused ja seda ehib kõrge torn, milles ööseti põleb tuletornide sarnaselt märgutuli.

AMEERIKA JUUTIDE SIONISTIDE KOMITEE kawatseb Palestiinasse ehitada 1.000.000. dollarilist linna, mille nimi oleks Chicago (üks suurem Ameerika linn). Linn oleks Euroopast Palestiinasse wäljarändawaile juutidele asumiskohaks.

USULINE KARSKUSTÖÖ SHWEITSIS. Usulistest karskusseltsidest kõige wanem ja aktiivsem on „Sinine Rist“ asut. 1877. a. I. Rochati algatusel. Nagu mujal, on olnud sealgi Sinise Risti tegewus juhitud enam joodikute päästmisele. Tugew usuline tendents wõimaldab talle laiade hulka koondamise. 1923. a. oli tal 555 täiskaswanute-osakonda 37.000 liikmega, 70 poiste-osakonda 2000 liikmega, 60 tütarlaste-osakonda 1250 liikm. ja 500 lootusringi 18.000 lapsega. Tema wäljandend ilmub 7 ajakirja: kaks ametlikku häälekandjat, kaks rahwalikku lehte, (mõlemad kahes keeles

eraldi), lasteleht, noorteleht ja ajakiri noorsootöö juhtidele.

Katoliiklik karskusliit (Ristiliit) on pea tähelepanu pöörnud wanema noorsoo organiseerimisele. Täiskaswanud liikmeid oli 1923. a. 150 osakonnas umbes 10.000, üliõpilasi 17 sektsioonis umbes 150 ja noori 300 osakonnas 35.000. Ajakirjadest ilmub üks täiskaswanuile, teine noortele.

Ka metodistidel on oma karskusliit (alliansliit) ühes rohkearwuliste noorte osakondadega. Peale selle on olemas weel ewangelistl. pastoritel ja katol. preestritel oma karskuse organisatsioonid. „T. Eesti.“

ARMEENIA tütarlapsed ja naised on ikka weel türklaste ja beduiinide käes wangis. Kui tapeti nende isad ja mehed, weeti neid muhamedi-usuliste poolt kodudesse, kus mitme teise naise seas on wälja pandud meeste toorusele ja himudele. Paljud neist õnnetuist on elu wõtnud, hulgad paluwad neid osta wabaks.

ROOTSIS olla kirikuõpetajaist suur puudus, mispärast ka tihti terve jumalateenistus toimetatakse mõne wõhiku, mitte teoloogi poolt. Siin maksab nähtawasti üldine preestriamet rohkem kui meil Eestis. Ka kiriku ja wabakiriklaste (kirikust lahkunute) wahekord on hoopis sõbralikum kui meil. Tihti külastatakse wastastikku teine teist ning peetakse teine teise pool kõnesid. Suwel peetakse õues, wabas looduses ühiseid kutsekoosolekuid.

SHANGHAI politsei president leidis tarwilikuks hiinlasi awalikult walgete eurooplaste ja nende naiste ja daamide riiete moodide eest hoiatada.

400-AASTANE KIRIKULAULU juubel peeti möödunud aastal pea kõikides ewangeeliumi-usuliste mail. Mäherdune troosti, usujulgustuse ja elustuse wara on Kristuse kogudusele pärandatud nende 400 aasta jooksul laulu läbi. Meie wõlg-neme Issandale tõesti tänu selle eest!

BALTI RAJARIIKIDES on 1639 metodisti kirikuliiget ja 1271 Epworth-Liiga noorsoo ühingute liikmeid. Ilmub neli „Kristlikku kaitsjat“ neljas kohalikus keeles. Üldse on 41 jutlustajat ja 11 kirikuhoonet.

ESIMENE AJAKOHANE RAHWALUGEMINE pandi 1922. aastal Palestiinas toime inglise walitsuse poolt. Nüüd awaldatud tulemus oleks: 757.181 elanikku, kelledest 598.339 muhamedi-usulist, 83.957 juuti ja 73.024 ristiinimest. Ristiusulised jaguwad mitte vähem kui 15 iseseiswasse usundisse.

PALWETUND RAADIOTEEL. Saksamaal peeti 26. oktoobril hommikune palwetund raadioteel haigemajadele ja sisemisjoni asutustele. Raadioteel kanti ette kohad pühakirjast ja öeldi jutlus, kus tunnistati ewangeeliumi suurt wäge, kes ka nende haigete ja wigaste juurde teed leiab, kel palwekodadesse wõimatu minna.

„E. K.“ järele.

C. E.-laste piiblilugemise teemaraamat.

Aprill.

Ülestõusnu ja omaksed. II.

Jeesus ilmub Maria Magdaleenale.

- Ⓔ. 6. Jeesus ilmub Maria Magdaleenale. Joh. 20: 1—18.
Ⓕ. 7. Jeesuse ülestõusmise kindel tõendus. 1. Kor. 15: 1—20.
Ⓖ. 8. Jsa äratav Jeesuse üles. Ap. t. 2: 22—28.
Ⓗ. 9. Jeesus tõendab meie ülestõusmist. Joh. 6: 30—40.
Ⓙ. 10. Jeesuse surm avab hauad. Matt. 27: 45—54.
Ⓛ. 11. Jeesus äratav Laatsaruse üles. Joh. 11: 20—26, 40—45.
Ⓟ. 12. Kel Jeesus on, ei karda surma. 1. Kor. 15: 50—57.

Ülestõusnu ja omaksed. I.

- Ⓔ. 13. Ülestõusmine ja omaksed. Joh. 20: 19—29.
Ⓕ. 14. Otsige, mis üleval on. Kol. 3: 1—11.
Ⓖ. 15. Jgawese elu lootuseta. Laul 55: 1—9.
Ⓗ. 16. Jeesus võibab surmafartuse. Luuk. 22: 39—46; 2. Moos. 3: 5.
Ⓙ. 17. Jeesus võibab surma võimuse. Heebr. 2: 11—18.
Ⓛ. 18. Ta avab omaksetele taewa. Ap. t. 7: 54—59.
Ⓟ. 19. Jeesusega üles tõusnud. Room. 6: 8—11.

- Ⓔ. 20. Ta ilmutab ennast omaksetele. Joh. 21: 1—14.
Ⓕ. 21. Ei iialgi üfji. Matt. 28: 16—20.
Ⓖ. 22. Temata — lootuseta. Luuk. 24: 13—24.
Ⓗ. 23. Temaga — täis lootust. Luuk. 24: 25—35.
Ⓙ. 24. Lammaste karjane. Heebr. 13: 20, 21; Laul 23.
Ⓛ. 25. Troostitud ja kartujeta. Joos. 1: 1—9.
Ⓟ. 26. Misti ei või mind Jeesusest lahutada. Room. 8: 31—33.

Mida ülestõusnu meist võib teha.

- Ⓔ. 27. Mida ülestõusnu meist võib teha. Joh. 21: 15—25.
Ⓕ. 28. Ülestõusnu teeb meist ilma võitjad. Mark. 6: 14—18.
Ⓖ. 29. Ülestõusnu teeb meist kartmata jutlustajad. Ap. t. 2: 14—21.
Ⓗ. 30. Ülestõusnu teeb meist imetegijad. Ap. t. 9: 32—43.

Ma i.

- Ⓔ. 1. Ülestõusnu teeb meist vabad inimesed. Ap. t. 12: 1—10.
Ⓕ. 2. Ülestõusnu teeb meid alandlikkudeks. 1. Peetr. 5: 5—7.
Ⓖ. 3. Ülestõusnu teeb meist oma au tunnustajad. 2. Peetr. 1: 12—16.

Wäljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Wastutaw toimetaja: W. Kallas. Toimetuse aadress: Tallinn, Jisraeli t. nr. 12—6.

„NOORTE ELU“

tellimisi võtavad vastu:

Antslas — A. Nahksepp.
Haapsalus — M. Tohver. Uus Aleksandri t. 8. a.
Järwa-Jaanis — M. Müller.
Keilas — M. Masing. Kauplus „Usaldus.“
Kloostres — Määra — Kr. Neidorf.
Kolga — Loksa — E. Rumberg.
Kuressaares — kauplus „Söber.“
Kõrgessaares — S. Ula. Paopa külas.
Kärdlas — M. Murro.
Lehtses — Kask.
Martnas — J. Kõrgesaar. Lähtru wald.
Narwas — J. Wink. Westerwalli 16—27.
Noarootsis — E. Tannebaum. Kiriku mõis.
Paides — H. Siiberg. Pärnu maantee 45.
Pärnus — M. Wilgats S. Sepa 12.
Rahklas — E. Roosmann.
Rakweres — A. Kulli. Pikk t. 32.
Raplas — Sikeldi — A. Eichental.
Ristil — A. Remberg. Postkontor.
Ruilas — F. Aumann. Kokmardi.

Sakus — Kuul.
Tallinnas — H. Reinwaldt. S. Karja 20. „Seltsimees“
A. Uuemõis. „Seltsimehes“ abikauplus.
S. Tartu m. 51.
H. Wendt. Luise t. 11.
J. Peipmann. Allika 5—6,
K. Paju. Allika 5—13.
Tapal — Pr. Winter. Põllu tn. 8.
Tartus — A. Darsing. Tähtwera t. 35.
Tarwastus — Sepp.
Tõrwas — F. Utsar. Walga t. 13.
Walgas — H. Wühner. Mesipuu t. 4.
A. Hiire. Moskwa tn. 31—3.
Wiimsis — W. Wiik. Rummu küla, Liiwa talu.
Wiljandis — S. Böckler. Ew. wennaste k. palwemaja.
Wiru-Jaagupis — J. Kello.
Wõhmas — A. Sink. Soomewere Hiie.
Wõsul — M. Waller.

Kui talitusest otsekohe tellida, siis saata oma aadress ja raha järgmisel aadressil: Tallinn — Postkast nr. 284.

Möödunud on 1. märts — ohwripäew.

Kas oled toonud oma anni? Noor süda!

Kõigil aastatellijail on selle numbriga hinnata kaasas, erinoodileht
P. Sink'i luuletus „Kewad hinges“, O. Lusman'i wiis.

Alliantiskonverents 1.—3. juunil 1925. a.

Meie Jäsfanda Jeesuse Kristuse tahtmise ja palve peale — „et nad kõik üks oleksid“ (Joh. 17 : 21) — põhjendades, peetakse ka tänawu ühendatud usklikkude ehk alliantiskonverents Tallinnas Nelipühi teisel ja kolmandal pühäl, kui ka järgneval päeval.

Alliantskomitee poolt väljatöötatud üldteema on: Kolm suurt warandust: usk, lootus ja armastus.

Kõnelejaks otsustati kutsuda järgmised wennad alljärgnewate teemade üle kõnelema:

I. Ilma wõitew usk.

1. Usupalwe wõit Kofamägi.
2. Usupühitsuse wõit Priksk.
3. Usufõnakuulmise wõit Mannann.
4. Usujulguse wõit Lilienthal.

II. Singeülendaw lootus.

1. Wale lootused Karl Kaups.
2. Lootus töös Sildos.
3. Lootus kannatuses Mädasõn.
4. Lootus eluõhtul Laar.

III. Eluüstaw armastus.

1. Ebaarmastus Tombu.
2. Armastus Jäsfanda wastu Lipstok.
3. Armastus wendade keskel Sirotkin.
4. Armastus kadunud ilma wastu Marley jun.

Märkus: Konverentsi ruumi asukohast teatatakse edaspidi.

Alliantskomitee.

Igawesse kodusse astus Isa tahtmisel meie hea

õde **Julie Andrep**

1. aprillil 1925.

Tallinna S. R. G. E. noored.

Oma jäädawale kodumaale kutsuti meie hulgast

wend **Konstantin Heinrichson**

5. III. 25.

Pärnu „G. E.“ Ühing.

Trükkist ilmus C. E. Liidu

kirjastusel R. L. Marley huwitaw elulugude raamat

„**Loitwaid tähti**“

Hind 40 marka.

Teatan oma wendadele ja sõpradele, et wõtan

meesterahwarüiete

peale tellimisi wastu.

Aust. P. Kusalep.

Adress: Koopa (Siini) tn. 9—3, Tallinnas.

Teen igasuguseid

kellasepa töid.

Tellimisi palun ära anda Tallinnas:

„Seltsimehe“ kassapidajale ehk töökotta Willardi tänaw 3—10 (hoowis).

Terwitades wend **G. Henny.**

Uus raamat!

Kristus Uue Testamendi walgusel.
Johannes Lipstok.

Hind 50 mf.

Tellida liidu sekretärikt A. Pittjaan, Tallinn.
Postkast 284.